G. I. Ana

Florica

Dramă în 5 acte

Editat de

George Sandulescu şi Lidia Vianu

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Press Release

6 Ianuarie 2015
Epifania

Mihail C. Vlădescu

The Complete Works

Opere Complete

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

At the very beginning of the year 2015, *Contemporary Literature Press* is publishing *The Complete Works* of a writer who was born almost at the same time as T.S. Eliot and James Joyce. He wrote about 'restlessness', 'insatiable, ruthless observation', 'foreigners from all over the world', 'desire' and 'violence': these words come from Mihail C. Vlădescu himself. They reveal him as a Modernist in early 20th Century Romania. This is the reason why we are publishing one of his books in both English and Romanian.

Who exactly was Mihail C. Vlădescu? A 'Former MP' (as he signs two of his books) who graduated from Law School at the University of Bucharest, who fought as an officer in World War I, was a journalist, a Member of Parliament, a political and military commentator. A traveller above everything else. Theoretically, he resided in Bucharest, number 18 Pictor Romano street. He was born in 1886, and died very young, at only 45 years of age. The Vlădescu builiding, owned by his family, was just a few steps away from number 9 Plantelor Street, where the Romanian national poet Mihail Eminescu died three years later, in 1889...

The books we are now publishing fall into two categories: books of reality

Începem anul 2015 cu *Operele Complete* ale unui scriitor care s-a născut cam în acelaşi timp cu T.S. Eliot şi James Joyce. Un scriitor român care ne vorbeşte despre „neastâmpăr", „sete de observație nemiloasă şi crudă", „străini pripăşiți de prin toate părțile", „dorințe" şi „violență": l-am citat pe Mihail C. Vlădescu. Expresiile surprind esența operei lui moderniste. „Fluxul Conştiinței" şi „monologul interior" au încolțit, aşadar, şi în România anilor 1920. Tocmai pentru acest motiv, unul dintre volumele pe care le publicăm acum apare bilingv, în limbile română şi engleză.

Cine era Mihail C. Vlădescu? În mod sigur un „Fost Deputat" (cum apare pe coperta câtorva dintre cărțile lui), absolvent de Drept la Universitatea din Bucureşti, ofițer în primul război mondial, gazetar, membru în Parlament şi comentator politic. Dar mai presus de toate, mare iubitor de călătorii. Teoretic, domiciliat în Bucureşti, pe strada Pictor Romano numărul 18, s-a născut în anul 1886 şi a murit foarte tânăr, la numai 45 de ani. Blocul Vlădescu, unde locuia cu familia lui, era la doi paşi de strada Plantelor numărul 9, locul unde a murit Mihail Eminescu cu trei ani după naşterea lui Vlădescu, în anul 1889...

Cărțile pe care le publicăm acum se împart în două categorii: cărțile realității şi cărțile imaginate. Pe primele, scriitorul le

and books of the imagination. The writer signed the books in the first group with his real name. The books in the second category were written under the pseudonym Alexis V. Drăculea. The implications of this invented name are hinted at in the Editors' Introductions.

This writer is not present in any history of literature so far. The important libraries of the country know little about him. When you least expect it, you come across one more of his books in some obscure second-hand bookshop.

Mihail C. Vlădescu, however, was more than just a writer: he was also a political personality of his time. The proof of that statement can be found, among others, in his political discourses in the Romanian Parliament. They betray an irresistible intelligence, biting irony, breathtaking presence of mind, and a remarkable knowledge of international politics during World War I and after.

Contemporary Literature Press is now launching an invitation to its readers to join the game and investigate the case of a writer who travelled the world, fought in the war, made Modernism in his books, and who is still hiding under the enigmatic mantle of the pseudonym Alexis V. Drăculea!

Bucharest-Monaco, 2015

semnează cu numele lui adevărat. Celelalte au apărut sub pseudonimul Alexis V. Drăculea, ale cărui semnificații le veți afla citind introducerile la Operele Complete.

Nu figurează în Istoria Literaturii a lui George Călinescu. Marile biblioteci ale țării nu ştiu mare lucru despre el şi nici nu au toate cărțile lui. Atunci când te aştepți mai puțin, mai descoperi printr-o întâmplare încă un volum pe care îl vinde un anticar obscur.

Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii modernişti ai României: el a fost şi om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligență vie, o ironie muşcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, şi o cunoaştere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc şi la Alexandria oameni."

Contemporary Literature Press îşi invită cititorii să intre în jocul acesta şi să descopere cine a fost scriitorul care a bătut lumea, a făcut războiul, a scris aproape la aceeaşi masă cu marii modernişti, şi care încă se ascunde în mantia enigmatică a pseudonimului Alexis V. Drăculea!

George Sandulescu and Lidia Vianu

G. I. Ana

Florica

Dramă în 5 acte

Editat de

George Sandulescu şi Lidia Vianu

Contemporary Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Contemporary Literature Press
Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

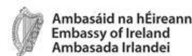
Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
George Sandulescu

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-8592-90-9

Copertă şi ilustraţii
Lidia Vianu

Dactilografiere: Adrian Dandu
Corectură: Violeta Baroană
Postare: Simona Sămulescu
Publicitate: Violeta Baroană

Florica. Dramă în 5 acte de G. I. Ana a apărut prima dată în anul 1906 la Bucureşti, la Minerva. Institut de Arte Grafice şi Editură. Prezenta ediţie păstrează ortorgrafia şi punctuaţia autorului.

Conform Catalogului Bibliotecii Academiei („Bibliografia Naţională Retrospecivă", piesa *Florica* (1906) a fost scrisă de „Mihail C. Vlădescu (1865-1944)", cu toate că pe carte autorul semnează G. I. Ana.

Conform Catalogului Bibliotecii Centrale Universitare, piesa *Florica* a fost scrisă de G. I. Ana—autor despre care nu ştim absolut nimic.

Imaginea de pe copertă: Nicolae Grigorescu, Car cu boi.

G. I. Ana

Florica

Dramă în 5 acte

Editat de
George Sandulescu şi Lidia Vianu

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Cuprins

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

George Sandulescu

A New Noica of Long Ago
Un Noica proaspăt revenit din trecut
Mihail C. Vlădescu (1886-1931)

Contemporary Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, and her family: 12 children—six boys and six girls—all born between 1885 and 1906. One every year: in 1889 two, even: one in January, another in December... The photo was most likely taken in 1906—when the last was born.
Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, şi familia ei: 12 copii – şase băieţi şi şase fete – născuţi cu toţii între 1885 şi 1906. Câte unul pe an: iar în 1889 chiar doi în acelaşi an: unul în ianuarie, celălalt în decembrie... Fotografie făcută foarte probabil în 1906 – anul ultimului născut.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

He's been on my book-shelf for more than half a century. I remember having to cut some of the pages of the new plays upon my very first reading...

De mai bine de jumătate de veac el se află ascuns undeva pe rafturile bibliotecii mele. Mi-aduc aminte că, atunci când l-am citit prima oară, a trebuit să tai chiar eu o parte din paginile pieselor şi ale textele lui cele mai recente.

o

A forgotten man. A fairly good Romanian writer never remembered by anybody. Except by his own brothers and sisters. And by myself.

Un om dat uitării. Un scriitor român destul de reuşit, pe care nimeni nu-l mai ține minte. Afară, doar, de frații şi surorile lui. Şi de mine.

o

One of the very rare literary personalities revived direct by the Net.

Una din puținele personalități pe care le readuce la viață în mod straniu ceva ce se numeşte INTERNET.

o

Is he worth it ? It's up to you all to judge... He may enrich Romanian literature. Or he may not.

One can never properly judge one's own!

For relatives usually lack the distancing required in order to relate in an objective manner.

Merită, oare? Cititorii vor hotărî... Poate va îmbogăți literatura română. Poate nu.

E atât de greu să-i judeci pe ai tăi!

Când vine vorba de familie, nu avem detaşarea necesară pentru a percepe obiectiv lucururile.

o

What was he? He was many things: a devoted **Soldier** in the fight against the Nation's Enemy—something quite impossible to find in our days, where the

Ce anume a fost? A fost mai multe: **soldat** credincios luptei împotriva Duşmanului Națiunii—lucru greu de găsit astăzi, când Patria—*La Patrie*—a

Homeland—*La Patrie*—has etherised into near-total disappearance.

A passionate Member of Parliament—*un* ***député***—fighting the high and mighty—Nicolae Iorga, for instance—by the skin of his teeth, for the right cause—I'm sure. What exactly was that 'right cause', you may ask. I reply, 'I haven't the slightest idea'... But for an officer like him—barely back from battle—it is quite, quite inconceivable that he would have stood up so staunchly for the wrong thing.

He must have been far too deeply marked by the Great War.

A meticulous **commentator** of war events from so many angles: the personal and intimate angle of the war-diarist; the highly analytical angle of the consummate war scholar, in *Problemele Comandamentului*. And last, but not quite, from the purely fictional angle—from the highest viewpoint of all—the purely literary one, in his so very economically written dozen or so of short stories, entitled *În Retragere*.

What professions did he actually exert? For there is so much circumstantial evidence that he must most certainly have had more than one...

Having studied Law at the University

dispărut aproape cu totul.

Deputat aprins—*un député*—în luptă cu cei puternici şi de rang înalt—Nicolae Iorga, de pildă—încrâncenat, pentru o cauză dreaptă—sunt convins. Ce „cauză dreaptă” anume—vă întrebaţi. Sincer să fiu, nici eu nu ştiu... Dar, ofiţer fiind—abia întors din război—e foarte greu de crezut că ar fi luptat cu atâta îndârjire pentru o cauză nedemnă.

Trebuie că Marele Război l-a marcat profund. Poate prea profund.

Comentator meticulos al evenimentelor de război, din toate unghiurile: acela personal şi intim al jurnalului de război; unghiul ascuţit analitic al eruditului desăvârşit în ale războiului, în *Problemele Comandamentului*. Nu în ultimul rând, din persepctiva imaginaţiei—mai presus de toate celelalte—acesta fiind unghiul pur literar, în cele douăsprezece nuvele ale sale, scrise cu mare economie de efecte şi intitulate *În retragere*.

Care anume au fost profesiile lui? Fiindcă avem atâtea dovezi clare că precis a avut mai mult decât una...

Studiase Dreptul la Universitatea din Bucureşti înainte de primul război

of Bucharest before the First World War, he of course became '**un avocat**', that is, in English terms, both a solicitor and a barrister, wrapped all in one.

I must humbly confess that I do not know absolutely anything about his achievements from my own family. (He had died three years or so before I was born...)

But considering he had been prospering financially—with an elegant villa at Braşov and even a German governess to take care of it (she took care of me too for a whole summer when I was old enough to remember her face and her memorable statements!), he was spoken of with the kind of respect that money almost automatically generated around him.

And then, he wrote. For the newspapers, of course. So he was also a **journalist**. Which newspapers? And what about ?

I have absolutely no idea. For in my later years of adolescence and early youth I was so frantically busy hiding his intellect, his image, his very existence from the over-inquisitive Communist régime that had for half a century enveloped the whole country that no member of the family ever dared touch the subject, not even in the most private

mondial, şi prin urmare a devenit „avocat", pledant şi nu numai.

Mărturisesc cu părere de rău că nu cunosc direct de la membrii familiei mele nimic despre realizările lui. (A murit cu vreo trei ani înainte de a mă naşte eu...)

Având, însă, în vedere că îi mersese bine din punct de vedere financiar—avea o vilă elegantă la Braşov, de care îngrijea o guvernantă nemțoaică (tot ea a avut grijă şi de mine o vară întreagă atunci când am început să-i pot ține minte chipul şi replicile, de-a dreptul memorabile), se vorbea despre el cu acel respect pe care i-l asigurau automat banii.

Pe deasupra, mai şi scria. La gazete, desigur. Deci a fost şi **gazetar**. La ce gazete? Despre ce anume?

N-am nici cea mai vagă idee. Mi-am petrecut adolescența şi tinerețea timpurie străduindu-mă să-i ascund inteligența, imaginea, existența, chiar, de iscoditorul regim comunist care a sugrumat toată țara timp de o jumătate de veac în aşa măsură că nici un membru al familiei noastre n-a îndrăznit să atingă măcar subiectul, nici măcar în împrejurările cele mai intime. Cu câțiva ani înainte de 1950

circumstances. We had all learned ever so quickly in the late 1940's that mentioning the Past was not only perfectly useless, but could also become extremely dangerous. Especially for the younger generation.

So, **the blanket of total silence enveloped the personality of Mihail Vlădescu for the rest of the century**.

It was only his private life that was softly whispered around me. With awe. But it was all so very low key, and ever so fragmentary that I could, barely and with difficulty, piece two and two together for my own secret understanding.

To hide your own relatives in the remotest corners of your heart the whole and entire world seems to understand and be in full agreement with. When your own relatives happen to be evildoers, and downright criminals...

But for the very opposite reason, I never found any beginning of understanding anywhere—absolutely not anywhere. In the whole Western World, except the occasional embarrassed gesture of fairly superficial compassion, and the even more embarrassed shrug of the shoulders, accompanied by the even rarer statement—'I'm ever so glad that that never happened to us here... neither to me, nor to my family.'

învățaserăm cu toții de la o zi la alta că nu ne servea la nimic să vorbim despre trecut, ba din contră, acest lucru putea să ne facă foarte mult rău. Mai ales tinerei generații.

Prin urmare, **o tăcere absolută** a învăluit personalitatea lui Mihail Vlădescu din clipa când a murit.

Auzeam în jur, în şoaptă, doar lucruri legate de viața lui intimă. Aproape că nimeni nu îndrăznea. Totul era spus în mare taină, atât de fragmentar încât mi-a fost extrem de greu, aproape imposibil, să descifrez eu singur lucrurile, pentru mine măcar.

Oamenii înțeleg şi nu au absolut nimic împotrivă să-ți ascunzi rudele de ceilalți, în adâncul sufletului tău. Cu condiția ca aceste rude să fi fost răufăcători de vreun fel, sau chiar criminali ...

Pentru motivul opus, n-am găsit pe nimeni în lume să mă înțeleagă—absolut pe nimeni. Nicăieri în apus. Am întâlnit doar gesturi de compasiune oarecum superficială, când oamenii dădeau din umeri şi, extrem de rar, adăugau—„Slavă Domnului că aici aşa ceva nu ni s-a întâmplat, nu nouă... nici mie, nici alor mei."

Lipsa de empatie—de înțelegere

The lack of empathy—genuine and complete empathy—***sautait aux yeux***!

The only form of compassion The Western World had developed for itself was Charity—the charity that Oscar Wilde was so very much against. Even long before he felt it on his own skin (he merely intuited that it would be there in the pipeline for him too in the months before his death).

The worst effect of Communism institutionalised for a solid half century in half Europe remains the irrecoverable **Silence**: the events, and feelings and opinions, that all those who lived them have taken to the grave with them.

So many of them people. So many of them events. So many of them emotions.

As the very last survivor of two large families numbering together more than two dozen, the number of questions I would like to ask the dead members of my mother's and my father's respective families about their past lives is more than infinite. More particularly so, when they include outstanding Philosophers, Academicians, and Parliamentarians.

And that is where Romanian history has **a Black Hole** extending over an interminable half century. How could the darkest Middle Ages be allowed to be

autentică şi profundă—*sautait aux yeux*!

Unica formă de compasiune la care a ajuns lumea apuseană e Caritatea—care îi displăcea atât de mult lui Oscar Wilde. Chiar înainte s-o simtă pe pielea lui (intuise doar că îl aştepta şi avea s-o simtă în lunile de dinaintea morții).

Cea mai cumplită consecință a comunismului instituționalizat vreme de jumătate de veac peste jumătate de Europă rămâne această **Tăcere** de nerecuperat: toate incidentele, trăirile şi convingerile îngropate odată cu cei cărora le-au aparținut.

Atâtea personalități... Atâtea incidente... Atâtea emoții... Căzute în ghearele uitării eterne!

Cum sunt cel din urmă supraviețuitor a două familii numeroase, care adunau laolaltă peste douăzeci de persoane, numărul de întrebări pe care aş dori să le pun celor ce au pierit deja din familiile mamei şi tatălui meu despre viața lor din trecut este nesfârşit de mare. Cu atât mai mult cu cât e vorba de Filozofi, Academicieni, Parlamentari de seamă.

Vorbim aici de o **gaură neagră**—*a Black Hole*—în istoria României, care se întinde peste o jumătate de secol ce parcă nu se mai termina. Cum a fost

'made possible' right in the midst of Twentieth Century civilization, and right in the heart of the 'most civilized' of all the Five Continents?

Though having been dead for more than a dozen years **before** the advent of Communism in Romania, the case of Mihail C. Vlădescu remains that of a victim in point. Constructing his biography is a near impossibility. Or an achievement at the level of a super-Doctoral Dissertation. Judging only by the amount of research involved.

For this particular Noica wrote at a time when Noica-the-Philosopher was a mere nine-year-old, and The-Venerable-Monk Noica—the philosopher's son—was about fifteen years away from being born.

Last but not least, there is the mighty literary connection: Cei Trei Crai de la Răsărit—all of them ***Crai de Curtea Veche***—were, in fact, four: as the group of three very close friends in the 1930's—NOICA + ELIADE + CIORAN—was over time completed by a fourth, namely by Eugen IONESCU. Or ***Ionesco***, for short. The Unique Ionescu. *Membre de l'**Académie Française**!*

Have there been, I presume to ask, any invisible, imperceptible, unforeseen links to be established with the very Spirit in

oare cu putință să i se îngăduie celui mai crunt Ev Mediu să „existe" chiar în miezul civilizației secoulului XX, drept în inima celui mai „civilizat" dintre toate cele cinci continente?

Cu toate că a încetat din viață cu mai bine de doisprezece ani **înainte** de instalarea comunismului în România, Mihail Vlădescu, cel care i-a căzut victimă, e un caz emblematic. E aproape cu neputință să-i reconstruim biografia. Numai o cercetare ce ar depăşi nivelul unei lucrări doctorale ar putea eventual afla. Efortul de cercetare care s-ar impune ar copleşi pe oricine.

Aceasta întrucât acest Noica despre care vorbim a scris într-o vreme când Noica-Filozoful abia dacă avea nouă ani, iar Venerabilul Călugăr Noica—fiul filozofului—n-avea să se nască decât cu vreo cincisprezece ani mai târziu.

Şi nu în ultimul rând, să ne gândim la o legătură literară extrem de puternică: Cei Trei Crai de la Răsărit—toți trei ***Crai de Curtea Veche***—erau de fapt patru: grupul celor trei prieteni extrem de apropiați din anii 1930—NOICA + ELIADE + CIORAN—a ajuns să includă, peste ani, un al patrulea, pe Eugen IONESCU. Pe scurt, *Ionesco*. Inegalabilul Ionescu. *Membre de*

which this Vlădescu conceived and achieved the Writings assembled together in these ten volumes?

l'Académie Française!

Au avut ei oare afinități nevăzute cu spiritul în care Vlădescu şi-a realizat scrierile sale din cele zece volume alăturate?

[Text tradus din limba engleză de Lidia Vianu]

Alexandrina and Constantin Vlădescu's twelve children... on their own.
Copiii Familiei Alexandrina şi Constantin Vlădescu – cei doisprezece... fără părinții lor !

POST SCRIPTUM. Mihail C. Vlădescu uneori prefera ortografia **Michail**, cum se poate confirma pe coperta uneia din cele cinci cărți pe care şi le-a publicat singur în deceniul care a urmat Primului Război Mondial. **Michail** sună atât de biblic, şi atât de aproape de Arhanghelul Michail! Scria des şi sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Unde **Alexis** reprezenta Alexandria, oraşul de baştină al întregii familii Noica; inițiala **V** reprezintă, fără îndoială, patronimul Vlădescu. Dar **Drăculea**? E greu... Îmi aduc aminte vag că mama vorbea despre *o moşie Drăculeşti* pe care tatăl ei Constantin Vlădescu, primar al oraşului Alexandria, o ținuse în arendă o bună bucată de vreme înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Operele lui
Mi(c)hail C. Vlădescu

[pseudonim] **Alexis V. Drăculea**

(1886-1931)

1906	G. I. Ana	*Florica*. Dramă în 5 acte	Bucureşti. Minerva. Institut de Arte Grafice şi Editură
1912?	Michail C. Vlădescu	*Voica*. Dramă în 5 acte	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	*Înțelegerea Cordială şi România*	Bucureşti. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	*Jurnalul unui Războinic*	Bucureşti. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*Jurnalul meu de răsboiu*	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*În retragere.* Schițe şi nuvele din răsboiu	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1920	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	*(Un alt) Noica contra Iorga*. Politica Economică şi Noua Democrație. Discurs rostit în şedința Camerei de la 28 decemvrie 1920	Bucureşti. Imprimeria Statului
1921	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	*Ruşii, nemții şi noi*. Rostit la răspunsul la adresă în Camera Deputaților în şedința de la 9 decemvrie 1921 relativ la Politica Externă a D-lui Take Ionescu, Alianța cu Polonia	Bucureşti. Imprimeria Statului

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

1922	Alexis V. Drăculea	*Între Venus şi Marte*. Nuvele	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive*	Bucureşti. Atelierele „Adeverul" S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Problema Comandamentului. Două sisteme*	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Lupta". N. Strolià
1928	Alexis V. Drăculea	*Ioana*. Tragedie în 3 acte	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea"
2013	Alexis V. Drăculea	*In Retreat. În retragere*. Parallel Texts	Contemporary Literature Press

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Lidia Vianu

Un mister nedezlegat

Conform Catalogului Bibliotecii Academiei („Bibliografia Națională Retrospecivă”, http://www.biblacad.ro/bnr/brmautori.php?aut=v&page=640&limit=40), piesa *Florica* (1906) a fost scrisă de „Mihail C. Vlădescu”, cu toate că pe carte autorul semnează G. I. Ana.

Conform Catalogului Bibliotecii Centrale Universitare, piesa *Florica* a fost scrisă de G. I. Ana—autor care nu figurează cu nicio altă carte în vreunul din cataloage.

Biblioteca Academiei trece sub numele „Vlădescu, Mihail C. (1865-1944)” şi volumul „*Lacrimi adevărate. Nuvele.* [De] C. Mihail Vlădescu. Bucureşti, Minerva, Inst. de Arte grafice şi Editură, 1915. (19,5 x 10,5). 112 p. 30 bani. (Biblioteca Minervei, nr. 169)”.

Aflăm, însă, pe un site cu biografii literare corecte, că volumul *Lacrimi adevărate,* apărut în anul 1915, a fost volumul de debut al scriitorului George Mihail Vlădescu (1885-1952). Pe de altă parte, Crispedia nu menționează deloc pe Mihail C. Vlădescu, nici pe G. I. Ana, şi prin urmare nici nu atribuie piesa *Florica* (1906) vreunuia dintre ei (http://www.crispedia.ro/George_Mihail_Vladescu_-_biografia__viata__activitatea_si_opera_literara).

Rămâne să identificăm de unde vin datele naşterii şi morții acelui Mihail C. Vlădescu din Catalogul Bibliotecii Academiei: 1865-1944.

Ele apar pe site-ul intitulat „Compendium” ca aparținând unui „profesor de botanică şi om politic român”, cu numele de Mihail Vlădescu (http://www.compendium.ro/pers_detalii.php?id_pers=2264&prenume_pers=Mihail&nume_pers=VLADESCU).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Următoarele volume provin din biblioteca personală a lui C. George Sandulescu, nepotul lui Mihail C. Vlădescu **(1886-1931)**—fiul surorii scriitorului. Ele aparţin fără nicio îndoială celui de care ne ocupăm:

[1912]	Michail C. Vlădescu	*Voica*. Dramă în 5 acte	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	*Înţelegerea Cordială şi România*	Bucureşti. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	*Jurnalul unui Războinic*	Bucureşti. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*Jurnalul meu de răsboiu*	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	*În retragere*. Schiţe şi nuvele din răsboiu	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1922	Alexis V. Drăculea	*Între Venus şi Marte*. Nuvele	Bucureşti. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive*	Bucureşti. Atelierele „Adeverul” S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	*Problema Comandamentului. Două sisteme*	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Lupta”. N. Strolià
1928	Alexis V. Drăculea	*Ioana*. Tragedie în 3 acte	Bucureşti. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea”

Data 1912 pentru piesa *Voica* nu apare trecută nicăieri în volumul publicat de autor. Ea este stabilită de Biblioteca Academiei. Este o dată plauzibilă, având în vedere că—aşa cum afirmă prefaţa autorului însuşi la *Voica*—este vorba de „prima” lui „încercare”, semnată Mic̲hail C. Vlădescu. Cu 16 ani mai târziu, Vlădescu semnează o a doua încercare cu pseudonimul Alexis V. Drăculea: această a doua încercare este de

fapt o rescriere a primeia, probabil în speranța că „Se va găsi și pentru noi în România Mare o scenă care să ne dea adăpost”.

Prefața lui George Sandulescu la această ediție tentativă de Opere Complete de Mihail C. Vlădescu începe prin a spune că existența scriitorului este învăluită în mister. A murit la vârsta de 45 de ani. Curând după moartea lui, teama familiei de opresiunea regimului comunist l-a îngropat a doua oară. Născut la câțiva ani după ce Mihail C. Vlădescu dispăruse, George Sandulescu nu a avut niciodată informații clare despre acest unchi. Din cei 12 copii ai familiei Vlădescu, niciunul nu a rupt tăcerea.

Tot ceea ce ne poate spune George Sandulescu este că unchiul său scriitor a studiat Dreptul la Universitatea Bucureşti, a fost apoi soldat în primul război mondial, şi de asemenea a fost gazetar, deputat, comentator al politcii țării şi al strategiei militare. Era un om înstărit. Găsim şi în cărțile lui Vlădescu dovezi că aşa au stat lucrurile. Aceste cărți pe care le publicăm acum păstrează nemodificate ortografia şi punctuația autorului de la începutul secolului XX.

Mihail C. Vlădescu sub numele real şi încă două pseudonime. Întâi se semnează **Michail** (scris Х) C. Vlădescu în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de răsboiu*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus si Marte*, 1922) şi tragedia în 3 acte *Ioana* (1928) sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**.

MiХhail are rezonanță Biblică şi în acelaşi timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** trimite la Alexandria, oraşul de origine al întregii familii Noica, familia mamei lui Mihail C. Vlădescu. **V** are fără îndoială legătură cu numele de familie Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este desluşit. Nepotul scriitorului, C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, îşi aminteşte că mama lui, Elena Săndulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea de Drăculeşti, moşia arendată de Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul oraşului Alexandria: toate acestea se petreceau înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Aflăm câte ceva din cărțile înseşi. De pildă, prefața la piesa *Voica* ne indică oarecum data publicării ei îninatea celorlalte, ea fiind o „primă încercare”. Pe de altă

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

parte anul 1912 ar putea fi corect, dacă mergem în direcția Bibliotecii Academiei şi includem între scrierile acestui Vlădescu şi piesa *Florica*, apărută în 1906 sub (probabil) pseudonimul G. I. Ana. Dar atunci *Voica* n-ar mai fi o „primă" încercare?

Am putea invoca două deducții în favoarea ideii că *Florica* a fost scrisă de aceeaşi mână ca *Voica* şi *Ioana*.

Prima deducție ține de textul propriu-zis.

Toate cele trei piese sunt fie „tragedie" (*Voica*), fie „dramă" (*Florica* şi *Ioana*). Subiectul lor este morala satului românesc, nunta țărănească, mirajul tânărului boier imoral şi nefericirea de tip „Ofelia", *toute proportion gardée*.

Personajele sunt şi ele aceleaşi: eroina principală, mirele ostil care descoperă idila ei cu boierul, tatăl ei, mătuşa ei—care a fost şi doica boierului tânăr, boierul însuşi şi servitorul lui. În *Voica* şi *Ioana*, până şi numele lor sunt identice.

Florica 1906 G. I. Ana	*Voica* ?1912 MiHail C. Vlădescu	*Ioana* 1928 Alexis V. Drăculea
„Alexandru Radu, **tatăl Floricăi** Dumitru, băiat din sat FLORICA Rada, **mătușa Floricăi și doica lui Alexandru** Maria, fata din sat Ahmet, păzitor".	„Teodor Pavel, **tatăl Voichii** Radu Un servitor VOICA Crisanta, **mătușa Voichii și doica lui Teodor"**	**„Teodor** **Pavel** **Radu** Trandafir IOANA **Crisanta".**

Diferă minimal deznodământul: după ce este părăsită de boier, Florica face ce poate ca să nu nască pruncul nelegitim; Voica se spânzură; Ioana înnebuneşte.

În rest evenimentele decurg aproape identic. Boierul o curtează pe tânăra țărăncuță, care se află în ajunul nunții. El cere ajutorul doicii lui—mătuşa fetei. În toate

trei piesele fata este orfană de mamă şi crescută de această mătuşă, sora mamei ei. Inevitabilul se produce. Când şi-a pierdut „curăţenia”, eroina renunţă la nuntă, iar boierul pleacă, la rugăminţile doicii. După scurtă vreme revine, dar tânăra ţărancă nu-l mai interesează. De aici decurge sfârşitul fetei şi al piesei.

Este de presupus că un subiect tratat atât de asemănător aparţine aceluiaşi autor. Motivul rescrierii ar putea fi, desigur, dorinţa autorului de a se conforma cerinţelor scenei, pentru ca piesa să ajungă să fie jucată.

Fie că autorul *Floricăi* este unul şi acelaşi cu autorul *Voicăi* şi *Ioanei*, fie că nu, la acest punct asemnările dintre cele trei piese nu stârnesc mari curiozităţi.

Ajungem acum la a doua deducţie, care—se va vedea—este mai mult o întrebare decât o concluzie.

În anul 1922—an important pentru literatura europeană, marcat de James Joyce şi T.S. Eliot—Mihail C. Vlădescu scrie *Între Venus şi Marte*, volum de nuvele, sub semnătura Alexis V. Drăculea. Nu este prima carte semnată cu acest pseudonim. Vlădescu semnase la fel alte două cărţi înainte. Este de notat faptul că acest pseudonim este folosit numai în cazul literaturii propriu-zise, al lumilor inventate. Volumele de texte reale, discursurile în Parlament, comentariile politice şi militare, cum ar fi *Înţelegerea Cordială şi România, Jurnalul unui Războinic, Generalul Averescu sămănătorul de ofensive, Problema Comandamentului*, sunt semnate simplu, cu numele adevărat, uneori urmat chiar de informaţia „Deputat de Teleorman”, ori „Fost deputat”. În ce priveşte piesa *Voica*, acolo autorul foloseşte doar un „c” în plus la numele Mi(c)hail.

Ce anume l-a făcut oare pe Vlădescu să-şi deschidă cartea de nuvele din anul 1922 cu o scrisoare datată „octombrie 1922” şi trimisă de la „Mănăstirea Snagov”? Nu ştim cine anume este autorul ei, pentru că cel care o scrie refuză s-o semneze, în semn de dezaprobare faţă de conţinutul cărţii—nu înainte de a ne fi oferit totuşi elementele esenţiale ale unei posibile identităţi. Deducem din rândurile lui, indirect, şi ceva din identitatea scriitorului însuşi.

Nemulţumitul cititor se adresează celui care a scris volumul în cauză:

„Drăculeo”!

El intră direct în subiect: „criza” literară a anilor 1920... E de la sine înțeles că epistola este şi ea imaginară şi că ea clarifică, fie şi prin ideea de opoziție, părerile autorului însuşi. Cititorul anonim are nostalgia tradiției de morală, omenie şi cuviință din literatura română. Alexis V. Drăculea sfidează această tradiție prin „neastâmpăr”, „sete de observație nemiloasă şi crudă”, „străini pripăşiți de prin toate părțile”, „dorințe” şi “violență”.

Contează mai puțin judecățile literare, ele aparținând în fond autorului însuşi. Fără doar şi poate că Vlădescu a simțit cutremurul din lumea literaturii occidentale din anul de grație 1922, anul Modernismului. Pe noi ne interesează însă, mai terestru şi mai puțin literar, poate, cine era de fapt acest Vlădescu? De unde pseudonimul lui, şi de ce oare *Florica* este semnată G. I Ana? Este oare şi *Florica* piesa lui?

Primele cuvinte ale scrisorii închipuite cu care începe *Între Venus si Marte* par să arate o cale: Mănăstirea Snagov. Urmează încă un indiciu: cearta dintre „Dănuleşti şi Drăculeşti”. Cititorul anonim se declară urmaş al Dănuleştilor.

Este vorba aici de cele două familii domnitoare rivale cândva în Valahia. Dănuleştii se trag din Dan I, fiul lui Radu I cu Doamna Ana. Există oare vreo legătură posibilă cu numele declarat al autorului piesei *Florica*, G. I. Ana?

Mănăstirea Snagov, pe de altă parte, este—legenda spune—mormântul lui Vlad Țepeş, denumit şi Drăculea, fiu al lui Vlad Dracul, aşadar din neamul Drăculeştilor.

Doar că în, cartea lui Vlădescu, urmaşul Dănuleştilor scrie tocmai din această Mănăstire Snagov, pentru a-l certa pe urmaşul Drăculeştilor, „fie el şi neautentic”...

Vlad şi Vlădescu? Moşia Drăculeşti... Hotărât lucru: atunci când istoria înghite soarta unui om, chiar dacă literatura ni-l arată de parcă ar fi încă în viață, nimic nu-l poate deconspira. Acest lucru este la fel de adevărat ca şi faptul că nici rafturile care gem de cărți despre *Finnegans Wake* de James Joyce nu ne pot spune nimic mai mult decât ceea ce autorul a vrut el însuşi să ne spună.

Pe lângă ᗴH, Piesa *Voica* mai are sub numele autorului şi un semn: **◻.**

În plus, încă din 1906, în *Florica*, găsim câteva rânduri enigmatice şi totuşi lămuritoare, ca un fel de Cuvânt înainte: „*...cartea de față n'o să vă placă!... Ea e o irupție*

sălbatică, *în literatura noastră contemporană. O origină umilă – cum am mai spus.* **La revendicări o să fim însă mulţi**. *Fericit sar! Strâng mâna. Îmbrăţişez pe toţi.*" Semnat: **„ANA".**

Întrebarea cu care am început rămâne: am înţelege oare altfel aceste cărţi dacă am şti mai clar cine a fost Mihail C. Vlădescu? Poate că ele nu sunt singurele lui scrieri? Se va găsi, nădăjduim, un cercetător care să încerce imposibilul. La aproape 585 de ani de la naşterea lui Vlad Tepeş, cunoscut occidentalilor sub numele de Dracula, şi la aproape 130 de ani de la naşterea lui Vlădescu-Drăculea ___

Cu atât mai mult cu cât Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii Modernişti ai României: el a fost şi om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligenţă vie, o ironie muşcătoare, o prezenţă de spirit cuceritoare, şi o cunoaştere impecabilă a situaţiei internaţionale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc şi la Alexandria oameni."

Bucureşti, Miezul nopţii, 31 decembrie 2014

G. I. Ana

Florica

Dramă în 5 acte

Editat de
George Sandulescu şi Lidia Vianu

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

Piesa de față n'are să mulțumească pe mulți. Cei subțiri n'o să străbată nici primele două acte. Cei – , n'au să-mi tolereze că schimb, dispar, la fiecare pas.

Săracilor cu duhul, mă adresez – Răbdarea le ie mai mare. Înțelepciunea, poate la urmă, tot de partea lor va fi…

***

Suntem oameni îmbibați de lecturi. O generație de didacți. – Sufletul ne ie plin, de-o singură dorință. E patima cărții.

— *Ce-o să faceți cu atâta carte?*

Dacă asta vă ie toată înțelepciunea, atunci – atunci, o repet: cartea de față n'o să vă placă!… Ea e o irupție sălbatică, în literatura noastră contemporană.

O origină umilă – cum am mai spus. La revendicări o să fim însă mulți. Fericit sar! Strâng mâna. Îmbrățișez pe toți.

ANA.

Piesele ***de teatru*** *sunt făcute să rămâie ca atare. A mea mai mult ca oricare…*

Autorul.

Dragostea?

Cântecul:

Floare mai mult la ureche.

Cărturarul:

Ba e povestea-a mai veche!

De-afară:

Dracu! Nucă-n perete—.

ALEXANDRU
RADU, tatăl Florici
DUMITRU, băiat din sat
FLORICA
RADA, mătușa Florici și doica lui Alexandru
MARIA, fata din sat
AHMET, păzitor

ACTUL I.

(*Un parc la țară*)

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

SCENA I.

DUMITRU

Toate Fetele îmi stau în mână! Ce-oi zice eu, trebuie să se facă—(*se lovește cu pumnul în piept*). Sunt tatăl lor. Ascultă ici—două mode de fete avem noi în sat. (*Ochii mărindu-i enorm*). Unele moi, altele iuți—(*cu o mișcare din mâini*). Astea știu să iubească! Se frâng la mijloc, sunt ca trestia. Și obrajii le ard ca focul. Cânt le strîngi în brațe, trebuie să strîngi! Altfel le superi. Și când și-au găsit flăcău, te fac de rîs. Spun că ești prost, și de-aia te-au lăsat. Li s'a făcut milă de tine și de-aia la început te-au luat.

ALEXANDRU

Celelalte?

DUMITRU

Cele moi? (*Îndeasă căciula*). Bine că n'avem prea multe! (*Isbind cu ciudă pământul*). Cum le așezi așa stau. Cum le cânți, așa joacă. Sân, carne au berechet. Mijloc! N'au de fel. Trupul lor e făcut una—tavă. Buștean. Să te înozi de nouă ori, ca s'o cuprinzi în brațe odată! Mai strînge-ți (*tușește*) iubita la noapte!…

ALEXANDRU

Bietele fete.

DUMITRU

Cum îți spui, Domnule Alexandru, unele sunt, (*se întoarce spre public*) adică numai de unele fete din satul nostru vorbim—ca butiile, de groase. (*Melancolic*). Butoaie care nau avut vin. (*Face cu ochiul. Rîde*). Ei dar altele, șerpi! Se încolăcesc de gâtul tău, te mușcă, și-n brațe, se întind când le strîngi! (*Pauză*). Florica?

ALEXANDRU

Categoria I.

DUMITRU

Bun. Ești sdravăn? (*Clipind repede din ochi*). Ți-o dau. Putere știi bine că am. (*Clipește din nou*). Sunt tatăl lor! Ești sdravăn? (*Râde*). Ți-o dau. Altfel, spui drept, te răpune fata. Și mai mare rușinea că ești și boier!

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Ştefan Luchian: Curtea lui Moş Gheorghe din Brebu

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA II.

RADA (*se aude de afară*).

Sufletul mamii.

DUMITRU (*arată*).

Doica dumitale.

ALEXANDRU

Cine?…

DUMITRU

Mătușa Florichii. Vine aici sgripțoroaica.

RADA

Patruzeci de săptămâni a supt laptele meu. Mânca-i-aș limbuța lui. (*Îl strînge, în sărută*).

ALEXANDRU

Bătrâno, Bătrâno…

RADA

Că mult e de atunci maică! Ce să ții minte! Că te vâram prin ochiul ăsta de sân (*arată*) și te scoteam pe celălalt. Când ajungeai colea la spate (*arată*) începeai să țipi—și țipi—până într'o zi hait, dă boierul bătrân peste noi. „Femee nebună", când a răcnit odată la mine!

DUMITRU

Erai și nebună rău. Pe vremea aia!… (*repetă*)

RADA

(*Scurt*). Păzea! (*Aleargă cu pumnii întinși după el*). Ducete-ai opt, cu a de voinic ce mi-ai fost, nouă! (*Scuipă în pumni*). Nepoate Mitrică păzea!

Camil Ressu: Peisaj cu case de Tară

SCENA III.

RADA

Și-acum te făcuși flăcău! Mânca-l-ar mama de brad—de floare frumoasă! Cum ești tu de frumos maică, te făcea cocoana, mai bine o fată. Mergi, mergi așa nițel, înainte. (*Se uită*). Călcătură de voinic e asta la tine? (*Se uită din nou*). Ce mai drac de coconiță era să am eu acum! (*Il sărută cu lacrămi*). Domnule Alexandru!… (*Il sărută din nou*). Fetița mamii!

ALEXANDRU

Ai o nepoată frumoasă.

RADA

Am maică, da tu cu ea ce-ai?

ALEXANDRU

Era pe câmp ieri. Cosea la umbra unui copac. Sprintenă vioaie, o văd că-mi sare înainte… Se oprește puțin. Se înclină ușor. Mi s'a părut așa de frumoasă.

RADA

Altminteri e curățică ea, n'ai ce zice! (*Oftând greu*). Mititica! Mult a topit-o dorul, după răposata sora-mea, muma ei! (*Pauză*). Mai cu femei, mai cu descântece, a dat Dumnezeu dela un timp, de i-a venit fetii mai bine. Bodaproste! Azi știe și ea ce e o horă, o petrecere în lume… Barem atâta să-i fie omului, cât e tânăr! (*Oftează din nou*). Că mult a stat singurică. Și mult i-a fost amărât sufletelul!

Camil Ressu: La umbră

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA IV.

DUMITRU

Asta nu mi sa întâmplat! Nu știu să fi mai pățit-o vreodată. Și tocmai acum, să dau eu de rușine cu D-ta! O tai. O bat de-o las moartă. Nu-mi scapă ea, nu. Mamă Radă, să-i spui. Dute dumneata de-i spune… Pe uliți să n'o mai văd! Pragul porții, să nu-l calce, că e rău… Se alege rău de ea.

RADA

De cine tot vorbești, măiculiță?

DUMITRU

Ei, de nepoată-ta aia. Ii port eu Sâmbetele de mult. O prind eu pe linii vreodată, printre porumbi! O despoi. În pielea goală îi dau drumul în sat. Să râdă lumea pe urmă, să râdă cu hohot satul, s'asmut câinii și copiii să strige toți după ea!

RADA

Intră noaptea nerodule. Cine s'o caute, s'o pipăie, s'o vadă de are cămașe și fustă pe ea?

DUMITRU

Zii mamă Radă, să vie! O așteaptă boierul aici. Scapă-mă de atâta foc și rușine. Nu mă gândeam eu la una ca asta! (*Către Alexandru*). Domnule Alexandru să mă ierți. Da n'a vrut afurisita, de loc!

RADA

Ieremio, Ieremio—răsturnași gardurile iar! Te-ai așezat pe sufletul lor, băiete…

DUMITRU

Râdeți voi, acum de mine… (*Aparte*). Ce o să-mi mai plângi tu Florico într'o zi!

RADA

Ai vrut, odată să fii și tu pezevenghi! A avut ea nepoată-mea pețitori și s'au întors fluerând… Și te găsești tu, să scoți turturica din cuib? La tine, era să prindă ispita? Bată-te să te bată nepoate Mitrică,—poznaș, ai mai fost! (*Dumitru devenind din ce în ce mai abătut*). Ei lasă. Nu-ți mai fă inimă rea! (*Lovindu-l strașnic cu palma peste ochi*). De rândul ăsta te scap. Ți-o dau pe nepoată-mea maică. (*Se întoarce la Alexandru*). Pentru tine fac ori ce. Îmi dau cămașa de pe mine. Pe ea, și goală. Fără cămășuță!… Ți-o dau. Dar să ai grijă! Și s'o iei ușure maică. De păcat, să nu care cumva să dai… Că nepoată-mea ce zici, că e ca toate fetele? O strâng în brațe toți haidamacii? Și-o joacă-n horă care nebun s'o răscula mai întâiu?

DUMITRU (*sărind*).

Cuvânt ai avut aici mamă Radă. Că chiar așa e, e întocmai precum zici.

RADA

Păi noi atunci mergem Dumitre.

DUMITRU

Păi cum zici dumneata mamă Radă.

RADA (*îmbrățișându-l-l din toate părțile*).

Mânca-l-ar mama de brad, de floare frumoasă!

(*Ies câte și trei*).

SCENA V.

FLORICA (*singură*).

Credea c'o să-i știu de frică. Auzi! Vine. Intră. Se repede-n odaie la mine. M'a găsit goală. Mă despletisem. În o albie îmi spălam părul. Pe umeri, pe brațe… n'aveam nimic. Sânul întreg—până jos desfăcut. Stropii de apă alunecau pe piele,—se coborau ușurel. Nici nu știu cum am luat ștergarul, l'am aruncat pe spate, și m'am înfășurat în el! Noroc c'aveam o fustă pe mine. Ruptă și aia—și scurtă. Imi simțeam pulpele afar. De rușine n'am plâns. Dar necaz… Și înverșunată pe Dumitru ce-am fost. In minți, nici acuma nu-mi viu!

Camil Ressu: Peisaj cu cumpănă

SCENA VI.

FLORICA

Sărut mâna.

ALEXANDRU

Duhovnic, ce sunt?

FLORICA

Boier.

ALEXANDRU

Prieteni, nu vrei să fim?

FLORICA

Noi amândoi?

ALEXANDRU

Cum te miri fată mare!

FLORICA

Ce prietenie să fie asta! Adică pe acolo pe la oraș, dumneata și cu cocoanele ești prieten? Pe la noi, nu e așa Domnule Alexandre. La noi e altfel. Fiecare fată are o prietenă, tot o fată adică e și ea. Și fiecare băiat are un prieten. Care e lui mai drag din toți flăcăii, cu care s'o înțelege el mai bine, la joc, la treabă, la dor… Dar n'am mai auzit eu până acum băiat să aibă prieten o fată! Doamne ferește! Nu s'a pomenit în satul nostru una ca asta. Ori nevasta unuia să fie prietenă cu bărbatul alteia!…

ALEXANDRU

Ai dreptate. Fetele, numai amanți să aibe! Amanți nu mai strasnici. Prietenii încurcă. Mă iubești?

FLORICA

De ce l-ai trimes pe Dumitru la mine? (*Pauză*). Era destul mie odată să-mi zici: „Mult mi-eşti dragă Florico. Să vii fată într'o seară. Să vii pe la noi negreşit". Crezi că nu te ascultam eu?

ALEXANDRU

Florico nu te cunoşteam încă.

FLORICA

Auzi vorbă! Da mă strigai Domnule Alexandru! Imi făceai semn cu mâna! Te vedeam, cât de departe ai fi fost! Ce eu, într'una m'am uitat după dumneata, dintâiaşi dată, de cum ai pus întâiu piciorul în sat la noi.

ALEXANDRU

Numai să nu te fi supărat acum.

FLORICA

Incearcă, de m'apucă de mijloc. Vezi, brânci îţi dau eu? Ia de-mi sărută ochii. Crezi c'o să întorc eu capul, să-i apăr de buzele dumitale? Prinde-mă de mână! Prinde-mi dacă vrei mânele amândouă. Să nu le dai drumul în noaptea asta de loc. Supărată mai sunt eu atunci?

ALEXANDRU

Florico! (*O ia de mână şi se uită în ochii ei*). Ca tine de ce nu sunt…

FLORICA

Ai vrea să fii sărac, şi trupul să-ţi fie muncit ca al meu? Ori seara să mergi cu vitele la isvor? Să alergi după ele nebun, când o iau razna pe câmpi? Şi taica să te înjure acas-că le-ai întors târziu?

ALEXANDRU

Indrăsneala ta, de ce nu o am?

FLORICA

Dumneavoastră boieri mari, dacă n'oți avea-o! Noi, lumea astălaltă care trăim cu necazuri, noi dela Dumnezeu avem, răbdare. Cum să cauți dumneata îndrăsneală la mine? Ce pot eu să te învăț?

ALEXANDRU

Să strâng. Să-mi apăs uite așa buzele. Să strig unei femei: Ești a mea! (*O apucă de mâini și o sărută*).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Constantin Piliuță: Casa părintească

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA VII.

AHMET (*Surprinzându-i. Râde*).
Eh! Eh! Domnia Alixandre…

FLORICA
Ne-a văzut Turcu! (Către el). Să nu ne spui nene Ahmet.

ALEXANDRU (*către el*).
Te rog ieși. Pleacă. Nu te-a chemat nimeni.

FLORICA
Spune omule. S'a întâmplat. Ce?

AHMET (*arată*).
Babacu!

ALEXANDRU
Vine!

FLORICA (*se aruncă în brațele lui*).
Scapă-mă Domnule Alexandre. Mă omoară Boieru. Să știe el că strângi în brațe fete ca mine!

AHMET (*o apucă de umeri*).
Fiorica fugeș!

FLORICA
Plec, acu nene Ahmet.

AHMET

Fugeși!

FLORICA

Domnule Alexandre, te superi!…

AHMET

Fugeș odată!

FLORICA (*dispărând cu Ahmet*).

Domnule Alexandre. Mai viu?

ALEXANDRU (*singur*).

(*Cu lacrămi*). Cum o iubesc—cum o iubesc…

(*Cortina cade*).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Constantin Piliuță: Casă din Ardeal

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

ACTUL II.

(*Curtea Radii. Se vede prispa casii. Rada și Florica stau ceva mai alături. E seară*).

SCENA I.

RADA

Te-a strâns?

FLORICA

De mâini, mamă Radă.

RADA

N'a înfipt el brațele în coastele tale?

FLORICA

Nu mamă Radă.

RADA

Sub pieptul lui n'ai gemut tu de fel?

FLORICA

Nu.

RADA

Atunci ce păcate ați făcut?

FLORICA

N'a plâns? N'a tremurat el în brațele mele? Și galben era mamă Radă, de-l credeam mort…

RADA (*o mângâie*).

L-ai necăjit? Ai stricat în ochii lui cu ceva?

FLORICA

Mâinile lui, moi mamă și albe ca laptele. Sânul să mi-l deschid—să-l las să mi-l frece cu ele. Gâtul lui, numai cu buzele, le-aș fi atins mamă!…

RADA

Cum se întinde! Cum o ia cu cald pe sub piept, când vorbește de el învrăjbită! Cum își suge draca, toată vorba din gură!—Dacă ai găsit atâta miere în pielea lui a subțire, de ce să nu te duci maică și altă dată la lins? De ce să nu mai dai pe la el? Altă dată o putea și el să te strângă mai bine. Cum să-ți întorci gândurile așa?

FLORICA

Și bun și blând, ce e mamă. Și rușinos ca o fată…

RADA

Mâine te duci?

FLORICA

—și ușor ce s'aprinde!…

RADA (*sărind în sus*).

De cine îți bați joc, diavolițo? Spurcăciune, în poalele mele ai venit să te întinzi? Cu hăsmăndăi de pe vale îți dai coate, plișcoace obraznică?

FLORICA

Iartă-mă! (*Se aruncă la pieptul bătrânei*). Mi-e frică!

RADA

Nu te trânti desmetico așa. Gâtu de pieptul meu nu ți-l frângi! Cald la el nu găsești—S'a sbâtcit și s'a strâns. Mult nu mai are pân-o să înghețe de tot—Leac de frică aici cauți tu?

FLORICA

Eu în inima lui citesc. În sufletul lui mă uit până în fund—N'o să mă înșele. De mine n'o să râdă. E suflet bun.

RADA

Pentru măta, doi flăcăi sau tăiat la horă! Le-au rămas burțile acolo. A doua zi, i-au dus la cimitir—După o lună, ea a început casă cu tatu. Și pe tine, o să te lase fără gât țârâietura aia de ciocoi? Un prăpădit ca ăla maică? Suflă bolile prin el, ca toamna prin pătule vântul, când na vrut să ni-l umple, Dumnezeu cu porumb…

FLORICA

Și uneori—mă rog lui Dumnezeu—mai bine să-l ție departe. Singură-mi răstorc tot gândul—„Doamne fă-mi-l aproape!"

RADA

Dute maică, dute—

FLORICA

Mamă Radă, mamă Radă!… Așa mă înveți?

RADA

Iți pui fusta nouă—Cămașă curată. Ceri salba la tatu… Hai maică să mergem.

(*Ies amândouă*).

Francisc Şirato: Case dobrogene

SCENA II.

DUMITRU (*singur*).

Treabă mare de boierii-ăștia! La început să știi nițel, cum să-i iei—Repede, repede, îl încaleci pe urmă—Mă uitam la Domnu Alexandru ăsta… Fată mare—O iei de mână și-o înșeli, în tufa de-alături! Iiii—ce era să ți-l mai învârtesc de nu se punea în pricină jurata de Florica! Era să-mi sună acum—gologanii, polii și rubele de argint ca pietrele în buzunare! Și cârciumarii cu cârciumăresele, s'ar fi ținut după noi—lăutari, după nuntă!

SCENA III.

DUMITRU

Ce-ai strâns în mână?

FLORICA

Nimic.

DUMITRU

Ce ții?—Ce ai ascuns acum la spate?

FLORICA

Păcatele mele Doamne—N'am nimic.

DUMITRU

Desfă-te la sân.

FLORICA

Mă cauți de geaba.

DUMITRU

Desfă-te, n'auzi? Hoațo! Ciuma satului, nu vrei să-mi arăți?—Să văd eu, câți bani, câți poli de parale ai primit—(*Dulce*). Cât ți-a dat ăla, mă neică?

FLORICA

Nimic nene Dumitre—Păcatele mele—n'am nimic.

DUMITRU

Spune—bețivo, stricato,—hoața satului—Câți poli de parale ai primit?—Te spânzur de limbă! In vârful copacului ăsta—Acolo-ți înod ștreangul. Spune hoațo. Arată-mi, cu câți poli te-a cinstit. (*Pauză*). Te leg de uluci. Te răstignesc fată!

FLORICA
Bate-mi și culele! Impunge-mă, și-n coastă… Eu n'am luat dela Domnu Alexandru nimic—

DUMITRU
Uite așa-mi ies eu totdeauna din minți! Parcă acum—Să zicem, că ai căpătat doi poli. Bun. Ei? Ți-i cer eu pe câte și doi? Dă-mi cât te rabdă inima fetiță! Cât vrei tu—Ce, nu sunt banii tăi?

FLORICA
N'am nene Dumitre. Dacă oi avea eu la mine vre-un ban… Inoadă-mă—Spânzură-mă de vârful copacului ăla—N'ai spus singur, că-mi faci așa?—Fă-mi, dacă-oi găsi, nu colea în sân, da în ladă la noi acas…

DUMITRU
La ce te-ai mai dus atunci neroado? Ce-ai mai căutat pârlit-o pe-acolo? Ce-a fost vorba, să te întorci cu mâinile goale?—Cum vă prostiți voi fetele astea, câteodată! Și nu mi-e necaz de alta… Dar te țineam și de fată deșteaptă—Zii, stătuși degeaba cu el!… Te-a strâns, te-a sărutat, ai? Parcă eu, sau altul din ai noștri, nu-ți puteam face asta?… Păzea d'aici!… Fugi, că te scuip! In casă de Rumân, aduci sărăcie… (*Aparte*). Să fiu eu amanta unui boier! Măi să fiu eu amanta unui boier! S'a isprăvit. Il sug, de-l usuc, de paralele lui toate—Și trai ce-ar fi atunci, pe flăcăii și fetele noastre! Și cântece și băutură ce-ar fi—Și joc măi vere—Să duduie dedesubt văile—și satul să urle în larguri! (*Către Florica*). Ei dar, mama a vrut să fiu flăcău—Ca să rămâi tu amanta lui. Bun! Dar mi-e că într'o zi te-oi căi, mă neică. Și—ascultă bine, ce-ți spun—acum, nu ți-e teamă de fel?

FLORICA (*plângând pe umerii lui*).
Nu mai mă duc, nu. De-acum Domnu Alexandru, la pieptul lui, nu m'o mai strânge! Mi-e frică de el—Mi-e frică de voi—Nene Dumitre, mi-e frică de mor.

DUMITRU (*aparte*).

Și mâine o s'o văd întinzându-se prin buruieni cu el!—El o să-i caute fusta. (*Către ea*). Tu o să stai culcată pe spate. Aștepți—Și te miri!… „Ce-o să-mi poată face, prostu ăsta de boier?"—Mă neică. (*O ia în brațe*). Da tu cu mine ce-ai de gând azi? Noi nu ne mai strângem de fel? (*O strânge, o sărută*).

(*Cortina cade*).

SCENA IV.

(*Noaptea. Același colț de curte*).

FLORICA (*singură*).

…Am venit?—Și-am venit cu adevărat?
Sunt aici în curtea celui, care-atunci m'a sărutat?
Știi atunci cânt era lună și frumos ca și acum.
Știi atunci când am stat sfioasă între ramuri de alun,
Și îl aștept să vie?—Am venit cu adevărat?
Zău că sunt nebună Doamne și-n păcatele am intrat!
Să pleci în puterea nopții, când cocoșii au prins să cânte,
Să pleci singură tu fată, de curând în horă scoasă
Să străbați un sat de uliți ca să-ajungi la el acasă,
La flăcăul care singur, știe dorul să-ți alinte,
Care singur știe numai ce-i o strângere fierbinte—
Nu-s curat bună de cântec?
N'are mama Rada dreptul, să-mi vorbească de descântec?

Henri Catargi: Case pe Argeş

SCENA V.

ALEXANDRU

Tu aici, Florico? Spune drept—M'aştepţi de mult?

FLORICA

De n'oi fi de-acum picată… Dar-ar Dumnezeu să mor!
Ia descheie ici cămaşa. Uite colea, sus la piept.
Vâră mâna—Ce ţi-e frică, de atingi aşa uşor?
Nu se rupe cusătura. Nasturii nu se desprind.
Ai găsit?—S'a rupt?—Ei lasă! Şi cămaş-să se sfâşie…
Rău să ştii, de loc nu-mi pare, Dumitale îţi cos şi-o mie…

ALEXANDRU

Busuioc—Ce-mi place mie—
Strâns la sân de fată mare.

FLORICA

Toate fetele o ştie,
Cât noroc, dragostii-aduce. Poate ele-s norocoase—
Că vezi, mie busuiocul, niciodată nu-mi ajută.
Nici acum! Ce mă strângi aşa de mână? Vrei să zici că nu e aşa?
Ba aşa e. Ştiu eu bine. Busuiocul nu-mi ajută.
Şi de geaba! De mai strânge chiar de mijloc, nu de mână ca acuşa,
De m'ai ridica în braţe şi-ai juca cu min' păpuşa…
Ştiu eu bine, busuiocul nu-mi ajută, nu-mi ajută busuiocul.
Şi de geaba l-am adus!

ALEXANDRU

Lasă-mă să te sărut…

FLORICA

Mă săruți. Mă strângi. Așa vreau… Cruce de voinic,
De ce ești? Nu mă supăr. Nu mă doare. Îți spun drept nu simț nimic,
De m'ai strânge și mai tare! Uite-așa te vreau băiete…
Știi să prinzi de mijloc fata. Ei! Dar acum să știi s'o furi…
Și ca-n basme să fii harnic, cu ea lumea s'o înconjuri.
Nu știi una?—Nu știi multe dumneata, să nu-ţi fie cu bănat…
Ia s'asculți. Ascultă colea—Dar ce ai? Ori mi se pare?
Te văd trist—Ești trist, știu bine, și numai eu te-am supărat.

ALEXANDRU

Pot să jur, Florico dragă, că de vină nu ești tu.
Nici nu-s trist. Cum pot fi astfel, când alăturea stai tu?

FLORICA

Daco-i fi eu vinovată!—N'am putut veni ieri noapte. Să mă ierți.
Daco-i fi eu vinovată!—Uite vezi…—Să-mi faci ce-oi vrea.

ALEXANDRU

Cum vorbește!… Ia priviți-o—Da nu plângi? (*aparte*). O lacrimă,
Și m'ați vedea nebun acuma, la picioarele ei căzând—

FLORICA (*Stă. Ii ia mâna și o săsută*).

Cică-a fost… M'asculți?
O fată—Nu era de împărat.
Prin pădure, pe sub coastă și cu apa pân la glesne,
A trecut odată-un rîu. Dela câmp îi fu prea lesne,
Furișându-se să scape, pe 'nserat.
Ca vezi e obicei la țară, în câmp noaptea să rămâi, când e mult de secerat.
Două dealuri și o vale și-a ajuns la ei acasă,
Tocmai două ceasuri bune de când soarele scăpătase.

—Curtea goală. Capra nu e,
Și nici câinii—Unde vrei să fie fată?
Ai uitat?—Capu-ți arde și speriată,
Ce te uiți așa împrejur? Cin' să sue
Uite colo-n cuibul berzii, acolo sus în șira mică?
Nu e nimeni!… Mi-a fost frică. Fata măsii!
Dintr'o frică-a murit mama—Zidul casii,
Ii vezi cum mișcă? „Piei nălucă! Tot de frică,
Am să mor și eu ca mama". Luna era de mult ascunsă.
Se plimbau pe cer nori negri. Pentru ce fugise fata?
Vântul în spre miază-noapte începuse a sufla. Și de dor pătrunsă acuma,
Tremurând încă de frică, îmbrăcată-n prag, stă gata.
Cu alba mânecă a cămășii, ochii-și șterge. Rușinată că visează
Și apoi fuge. E târziu și o așteaptă. Și e dor și vrea să-l vadă,
Vrea să-l vadă cu ori ce chip. A sărit vreo două garduri,
Mai ușor ca căprioara. Și prin curți, grădini și poduri,
Ca o umbră a trecut—Și la el, tot n'a ajuns! Unde să șadă?
Hei departe! N'o întrebați că știe ea—
E drum lung? Vorbă-i asta? Doar în brațe n'o purtați,
Chiar de-ați ști-o prăpădită. Și flăcăi să nu vă prindeți,
Că în brațe nu se lasă, ca să fie ridicată,
De-ar zăcea și moartă-n drum. Sunteți hoți,
Și-aveți s'o strângeți—Pentru asta supărată
Să n'o credeți. Sărutată? Nu se poate, de v'ați repezi voi toți!
N'o vedeți cum e-nbrăcată? Ii rochea nouă!
Și podoabe are puține?—Flori, cercei, mărgele bune
Și panglică de mătase! V'ar plăcea acum vouă,
Răilor, să pupați fata, și găteala să-i stricați…
Dar necaz, a fost să vie! Că-ntâmplările nebune,
Vorba mami, totdeauna își fac loc.
Drumu-aproape-l isprăvise. La o răspântie de drum,

Se gătea, să sară șanțul. Doar să sară și s'ajungă!
Se oprise ca să-și strângă, fusta-n mijloc.
Când acolo… Oh! Doamne ajută. Când acolo… Doamne milostiv și bun,
Fii odată, fii acum!—Dar n'ai vrut. Ai lăsat ca să o smulgă
Câinii-n drum. Dintr'o curte ieșise haita și urlă în jurul ei,
Și ea singură sărmana. Nu Român pe lângă dânsa și nici gură de voinic.
Ce blesteme și ce plânset! Da s'a apărat viteaza! Ce-ați crezut-o de nimic?
Goală, ruptă, despletită, a scăpat. Și-n pridvorul ei
Acasă—sărăcuța—ce de lacrimi a vărsat.

ALEXANDRU (*aparte*).

De necrezut îi tot ce-a spus!…
Și cum, mi-am spus, de neînțeles va fi întotdeauna,
Să ai putere, să mai râzi?
Să pari mai blând și mai senin ca luna
Când poate noapte-ai alergat pământu întreg într'una?
Ah! că mă-nfior—Și mă revolt, când mă gândesc
Că eu acum—Acum nu pot, în plâns nebun să isbucnesc,
Și la genunchi-i să m'arunc,
Să-i cer iertare.

(*Se așează brusc lângă ea*).

Te iubesc Florico dragă. Turburat de-o îndoială,
Totdeauna am tremurat, apropiindu-mă de tine,
Mi s'a ridicat o grijă! Da! Ai să mă înțelegi iubito…
Și să știi—De azi înainte a dispărut ori ce sfială,
Gândurile mele toate—Tot ce sufletu-mi frământă,
Dor ascuns, durere adâncă,
Vis de-o clipă, tot prea scumpo,
De azi nainte-n șoapte tainic—
Am să-ți spun.

FLORICA (*Depărtându-se ușor, cu sfială de el*).

Dar uite vezi—Nu pot să uit. Atâta zor, atâta grab, atât cuvânt să risipești!
Cu ochii aprinși aici mă strângi. Aici cu un râs îmi tăinuiești,
Ce-odat să spui ai început. Mirată rău. Aștept să văd, ce face și desface.
Un strâns așa înfiorat—In clipă-n minte am și-aruncat
Trei cruci…

ALEXANDRU

Trei cruci!
(*Aparte*). Cum aș vrea să dovedesc—
Cum aș vrea să mă înțeleagă!
Pentru ea-i predestinată,
Comoara iubirii mele întregi!

FLORICA (*Așteaptă. Arată în fund*).

—Uite-acu,
Pe vale începu,
Cântec de fluer (*pauză*)
Și-odată tăcu!
Ce-o fi? S-nebuni?
Horă să-nceapă
Să joace, de-acum?

ALEXANDRU

Florico, tu nu mă asculți.
Când ne iubim,
Cu trup și suflet! Și întrun gând—
Eu vreau, a mea să fii!

FLORICA (*arată*).

Acum cu nădejde hora s'a încins!

Și joacă de tot închinații. Ei, hai și noi—Cu dinadins,
In astă seară să petrecem—
De m'ar asculta pe mine, maica Precista acum,
Nu i-aș cere să împlinească visuri de nebun.
Ci-aș ruga-o prea fierbinte, și cu lacrămi multe 'n ochi,
Mi-aș încovoia genunchii…—
—Rugăciunea, mi-aș făcea-o, chiar așa:
Din isvorul meu de doruri,
Implinirea prea Curato, îți cer numai pentru unul.
Eu cu el, să merg la horă,
Să ne coborâm în vale, mână-n mână amândoi…
Și să trecem printre lume. Să uităm că am fi noi!
Eu Florica Radului, el stăpânul satului!
Să ne prindem pe-urmă-n joc
Să jucăm cu foc!
Și să-l creadă pe el mire și pe min' mireasă,
Și să 'ntindem masa!
Noaptea-ntreagă s'o petrecem, până-n zori,
Și acasă să ne 'ntoarcem în cânt de viori!

ALEXANDRU

Prea frumoaso-n chip de rugă, tu genunchii să-i îndoi,
Și din nou o lună plină să te scalde în văpăi,
Și a doua oară mâinele să împreuni,
Printre buzele aprinse rugăciunea să îngâni—
Vreau atuncea să mă satur!
Vreau să tremur. Și tot dorul, să-l înec lângă icoană.
—Tu m'asculți? Iți spun poveste…

FLORICA

Că-s șireată! Și de veste-am prins de mult!

Mi-e drag să mă fure flăcăul din joc,
Ia dute acum pe vale să vezi… Voinicul de mijloc,
Fata și-a prins. Și-a luat-o supt un cojoc,
Sau supt vreo șubă mare, de ploaie—Și-o ține ascunsă.
Incearcă de vezi, de crezi c'o să poți,
Odorul din horă furat!
Pe mine nu vrei să mă furi? Tot stăm de geaba aici.
Și vezi un vânt, de colo din fund se răscoală. Și fata fără adăpost,
Nu face să o lași. Că ești voinic—și așteaptă rost,
Tot dumneata să-i faci—M'ai strâns destul,
Și știi prea bine cât de subțire, am cămașa…

ALEXANDRU (*ținând-o în brațe*).

Odor scump!
Numai atâta îmi rămâne?
Să te strâng?
Intr'o strângere să-mi vărs tot focul? (*O lasă. Se întoarce*).
Doamne nu e prea puțin?
—Și păcatul
Tău, nu-i mare, de-ai lăsa să ne iubim?

FLORICA (*înfricoșată*).

Lacrămi! Plânge!—Și nu sări ca să mă bați?
Nu m'amesteci cu pământul? In picioare nu mă calci?
Blestemat mi-a fost tot dorul—toată patima, tot visul!
Bine! Nu ești vesel. Nu știi râde. Dar de ce acuma-mi plângi?
—Când îmi simți pieptul aproape… Cum îți vine?
Nu ți-e greu… Dar când te poartă—nu ți bine?
De ce mâinile, să ți-le frângi?
Lasă, lasă Domnule Alexandre… Intr-o zi ai să m'alungi!

ALEXANDRU (*după o pauză*).

Când lacrămi au să mai curgă din ochii iubitului tău,
Florico să nu te mai temi—
Lacrămile, nu ni-s date, numai la necaz…
Dragostea nu are drepturi și pe lacrimi pe obraji?

(*Stau câtva timp. Se uită unul la altul. Ea râde*).

FLORICA

Acuma, nu mergem?

ALEXANDRU

Voia toată e latine.

FLORICA

Ia-mă atunci de mână
Și să vezi ce bine, o să ne șadă ’n șubă?

(*Cortina cade*).

Ion Țuculescu: Margine de sat

ACTUL III.

(*Zi frumoasă. In marginea unor porumbi. Porumbii se văd până în fund. Mai alături e o căruță, un jug, mai mulți snopi de coceni*).

SCENA I.

MARIA

Sunt o șireată—O prefăcută… De min’ să nu se mai asculte nimeni!

FLORICA

Mărio!

MARIA

Sunt o pârlită, o hoață—o gură a dracului—Cu mine treabă de azi înainte, nu mai ai!

FLORICA (*o mușcă de mâini*).

Mărio! Dacă nu pot eu să cred…—E inima mea făcută așa!—Dacă nu pot eu să cred…—Ce zor ai tu?

MARIA

Dar Duminecă, în ajun de Sfântă Măria! Doamne—(*după ce se închină*). Ce gândești că i-a făcut?—A strâns-o de mâini Florico! Și peste noapte s’au întâlnit iar.

FLORICA

Nu să poate—Nu l-a văzut nimeni. Și n’a fost el—Ce tot spui?—N’a strâns Domnu Alexandru în brațe pe nimeni.

MARIA

Era lume multă. Satul tot se adunase acolo. Ne uitam unul la altul—Unii ne făceau semn cu cotul—Și nu ne venea să credem! A strâns-o de mâini Florico. A strâns-o în ochii noștri—

FLORICA

Oh! Și eu, tot nu cred. Și nu vă cred pe niciuna. Și să vă jurați voi toate, cuvânt din gura voastră de ce n’oi putea eu s’ascult?

MARIA

Nu știu, ce modă de fată, o să fii și tu!

FLORICA

Băieții noștri îi scot vorbe și fetele se laudă că le-a sărutat Domnu Alexandru. Spuneți, că v'a dat batiste, că v'a umplut mâinile de inele, că v'a procopsit cu bani și odoare—Calicelor! N'ați mai vedea podoabe pe voi. Straie frumoase n'ați mai purta—Nici la Dumineci în hori! Nu-i boier? Nu-i boier proastelor?—Gândiți, c'o să vă suie pe cal? C'o să vă joace în șaua pe care stă el? Și când o fi noaptea lumină ca ziua o să înfundați poenile—Și o să vă cânte în iarbă cu fluerul?

MARIA

Nu-l pre crede și tu, atâta. A strâns-o el alaltăieri noapte pe Marta!—Florico. Să mor dacă n'a strâns-o… La Căprioara, la Căprioara—Acolo le-a fost lor jocul fetiță!

FLORICA

Mult rău, îmi faci tu mie. Mare păcat îți aprinzi! Vrei să plâng? Vrei să strig—Să mă reped în pieptul tău de fată?

MARIA (*arată cu teamă*).

Nenea Radu!

(*Maria voind să plece*).

FLORICA

Tu dacă poți spune-le… Chiamă-le într'o zi și spune-le-o la toate… „De geaba îi faceți cu ochiul, îi tot ațineți calea—Și-i trimiteți flori… Nu mai vrea el, fetelor!" Ceartă-le—Și să le strigi—„Nu mai vrea el, fetelor! Nebune sunteți? V'a luat Dumnezeu mințile?—Auziți?"

Iosif Iser: Târg de duminică

SCENA II.

(*Radu intră cu câțiva snopi de coceni. Ii așază în căruță*).

FLORICA

Ori că fuseși tu spre Căprioara?

RADU

Cu caii?

FLORICA

Ba cu picioarele.

RADU

Apoi de mă tată, cu picioarele am fost și azi—am fost și ieri—Am fost până și noaptea de alaltăieri.

FLORICA

Pentru alaltăieri te întrebam—

RADU

M'am tot dus să văd fânul cela din luncă—Mi-i grija numai de el. Ni-l fură într'o noapte!… Rămânem noi săraci de nutreț la vite? Și la iarnă—

FLORICA (*întrerupe*).

Pe drum—Nu te-ai întâlnit tu alaltăieri noapte cu nimeni?

RADU (*pauză*).

Ba cu boierul cel mic!

FLORICA (*aparte*).

Și eu nu te-am crezu Mărio—Nam vrut să te ascult fată! (*Către el*). Călare era?

RADU

Stai să vezi—Mă gândeam să trec drumul,—s'o iau încolo—Când auzii înaintea mea, rânchezat de cal. Socotii c'o fi vreun călăraș din Râuri. M'apropiai, că era întuneric și călărețul de-abi se vedea. (*Scoțând o țigare din sân*). Tocmai pe urmă am înțeles eu, că Domnu Alexandru o să fie!

FLORICA

(*Sfâșiindu-și cămașa la gât*). Păcatele mele! (*Se întoarce la el*). Și nu știi?—Sigur era?

RADU

(*Potrivindu-și țigarea din nou*). Ii detei bună-seara—Imi mulțumi. Și se coborî de pe cal. Ne-am dus mult, așa amândoi, în jos pe luncă—Eu îi țineam de căpăstru calul—Și el mergea mai alături. Mi-a cântat, mi-a spus flăcăul multe—A, e băiat de treabă Domnu Alexandru al nostru!

FLORICA

Tată—Pe urmă?…—Ce s'a întâmplat pe urmă, tată?

RADU

După ce ne-am întors dela fân?—Am venit acas amândoi. In dreptul porții ne-am despărțit—Incă, îmi zicea să te chem și pe tine.

FLORICA

Și nu m'ai chemat! Ce ți-era, că n'o să viu? (*Pauză*). Și nu s'a întâlnit el cu nimeni? In noaptea ceia (*Frânge brățara în mâini*).—Să nu fi fost el cu vreo fată?

RADU

Cică-ar fi strâns una—în tufele lui Cocoș.

FLORICA

Alaltăieri?—Ești nebun taică?

RADU

Ba oamenii spun că mai de mult—în săptămâna ce trecu.

FLORICA

(*Incepe să se închee la nasturii de sus*). Mint tată. Oamenii noștri mint toți. Ce-or avea eu cu Domnu Alexandru, nu știu!—In ziua ceia? Ferească Sfântul! Nici n'a trecut Domnu Alexandru p'acolo. Nu aram noi taică cu plugul, în ziua aia acolo?—Adu-ți aminte—la Căprioara, în margine la râpă, în tufe de tot—Ba când tu te odihneai de nimiez—Eu am colindat mult prinprejur. M'am uitat peste tot câmpul… Călăreț ori trăsuri de boier, n'am văzut—N'au trecut taică, de nicăieri. Dar eu nu te întreb de-atunci. Atunci știu eu ce-a fost…

RADU

Alaltăieri noapte, vrei tu să știi…

FLORICA

Atunci tată! Atunci să nu fi strâns el—fete-n brațe!

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Nicolae Vermont: Pe gânduri

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA III.

ALEXANDRU

(*Intră pe neașteptate*). Vă găsii! Mam rătăcit de tot prin porumburile astea.

RADU

Se înfundă prin ele Rumânu, mai rău ca-n pădure—Așa e boerule. A e taină mare!—Numai de ni-ar ține Dumnezeu.

ALEXANDRU

(*Către Radu*). Dă-mi voie la fântână. (*Către Florica*). Apă-mi aduci tu să beau?

RADU

Auzi tată!

FLORICA (*se încruntă*).

Ia-ți bota—și te du!

RADU

Piciorul (*arată*).—O doare piciorul—Arată-i tată boierului. Din ce să se tragă dorul ăsta al ei!…

ALEXANDRU (*râde*).

Vrea să rămâe cu mine! Așa-s fetele astea moș Radule…

RADU (*ieșind*).

(*Supus*). Așa boierule.

SCENA IV.

(*Se aruncă unul în brațele altuia*).

ALEXANDRU (*o sărută*).

Biata Florica!

FLORICA

Te-am văzut—

ALEXANDRU

De dimineață, călare? (*Tac amândoi*). Atâta-mi spui? Calul de ce-l tot strâng în frâu! (*Pauză*). Nu mă întrebi?

FLORICA

Nu ești viteaz, nu. Zmei n'ai să îmblânzești. Și călăreț, n'am să te văd niciodată. Dumneata știi să robești suflete—Știi să săruți iubite—Și să le fii drag. Ața ochi dulci ca ai Dumitale—Eu n'am văzut. Și cum lipești buzele de obrajii mei Doamne. Cum mă mângâi—Cum mă legeni de ușor—

ALEXANDRU (*aparte*).

Toate s'au dus?

FLORICA

V'am iubit Domnule Alexandru. V'am iubit mult—Cât nu se poate mai mult!

ALEXANDRU

După ce-oi pleca, tot așa ai să mă iubești?

FLORICA

După ce-oți pleca!…—Și chiar azi pleci Domnule Alexandre?

ALEXANDRU

Chiar azi Florico.

FLORICA

Și pe la noi n'ai să mai vii?—Sărăcuța de mine—Iar singurică rămâi—Fără nimeni! Și când te întorci Domnule Alexandre?

ALEXANDRU

Știu eu Florico!

FLORICA

Urît o să-mi fie—Și ce-o să mai plâng! Toată ziulica-am să plâng…

ALEXANDRU

La început e greu, Florico—Până te-oi învăța!

FLORICA

Până moi învăța Domnule Alexandre—Da o să mă învăț greu. Știu eu—Imi cunosc eu inima mea! Că te-am iubit mult!… Fată, fată—Ce-ai să te faci singurică acas? Să-l aștepți în tindă-n toate zilele—Și-n toate serile să te rogi—Că numai așa o veni.

ALEXANDRU

Acum—Pentru ce plângi?

FLORICA

Cum să nu plâng? Dumneata nu știi—Mi-am adus aminte de nenea.

ALEXANDRU

De fratele tău cel mare?

FLORICA

De nica Radu. Dumneata nu știi…—Cum îl iubeam noi pe nica Radu! Uite—Era ca acum—Il luase militar… Și tot așa departe a plecat—peste îi București, peste a țară încolo! Și n'a mai venit nenea! Ce-a mai plâns mama și taica! Am plâns și eu—Dar dumneata Domnule Alexandre, o să vii!

ALEXANDRU

(*Arată. Speriat*). Moș Radu!

FLORICA

Taica? (*Pauză*). N'ar mai veni! Șezi Domnule Alexandre—Să nu pleci. Auzii o vorbă—ai strâns în brațe altă-eri noapte o fată. Dumneatale ai scoborît în pas valea—Erai călare—In marginea Căprioarei v'ați întâlnit amândoi. Și-ați plecat la ziuă…

ALEXANDRU

Și tu ai crezut?

FLORICA

Cum să crez Domnule Alexandre?—Altă fată, din satul nostru, cum o să iubești Dumneata? Păcatele mele—Of! Să știu eu că e adevărat ce mi-a spus Măria!… M'aș da de pământ singură. Mi-aș frânge gâtul aici dinnaintea dumitale—Să mă vezi moartă acum!

ALEXANDRU

Florico—

FLORICA

Da nu se poate! Uite. Să se strângă cucoanele acum toate—Să le văd eu aici!—Și să știu bine că le ești drag, că le săruți sânul și ochii la toate… Și să nu mă supăr! Și joacă-le, până ori pica nebune de râs. Și ridică-le ca să le săruți iar. Și să fie cât de întărîtat

jocul—Și sărutatul cât de-aprins… Rău nu-mi pare—Necaz, nu mi-e de loc! Numai cocoane să fie! Oof! fete din satul nostru—Să nu văd pe lângă dumneata. Fata din satul nostru—Nici de degetul mic să nu strângi—Și glumă cu ea să nu ai.

ALEXANDRU

Vine moț Radu Florico!

FLORICA

Și lasă-l să vie—Nu te mai uita după el! Șterge-mi lacrămile mie—Și mângâe-mă că pleci—In ochii mei nu te uiți? Și milă de mine, nu ai? Și dragă nu mai-ți sunt de fel?—Of! Strânge-mă cu dor, cu necaz mult…—Câte nopți n'am petrecut noi amândoi! Mă iubeai mult atunci! Nici acum să nu mă uiți… Și nici când te-oi duce departe—Când n'oi mai auzi nimic de mine—Domnule Alexandre să nu mă uiți!

Nicolae Grigorescu: Bordei în pădurea de pe Plaiu

SCENA V.

FLORICA

(*Sărind înaintea tatălui ei*). Mă tată. Ți-a fost mai aminte să te întorci, decât s'aduci boerului apă?—N'ar mai fi pe vale fântâni! N'ar mai curge ape prin văi. Nu sar mai stinge buze, cu apa dela tine din mâini!

RADU

Până-n vale e aproape—Până-n deal tată, e mult.

FLORICA

Astă e apă s'o bea boerii? (*O varsă*).—Dacă ți-era greu—Să-mi fi spus—Să mă fi lăsat pe mine—Să mă fi dus eu, a slută și bătută de Dumnezeu! (*Voind să plece*). Să dea Dumnezeu până-oi scoborî valea—Să rămâi șchioapă. Să mă târăsc până-n creasta dealului—Și să înțepenesc oloagă. Să vie nebunii satului să m'arunce de vie—în puțul din care n'ai vrut tu, să scoți apă. Și de ce te-ar mai trimite boerii vreodată—Altă fântână să nu nimerești, decât cea care s'a înecat fii-ta.

RADU

Nici rușine de boer—Nici nimic—nici frică de Dumnezeu, nu e în fata asta a mea.

ALEXANDRU (*reținând-o*).

Florico—

RADU (*iese*).

Ce rușine ne făcuși tu nouă Florico—Câtă ocară mă tată!

SCENA VI.

FLORICA (*plânge*).

Iți cususem batista asta—S'o ai dela mine. Să mai mă săruți odată—Și să ți-o dau—(*Pauză*). Rămas bun dela mine nu-ți iei? In brațe—Numai mă strângi?—Cu necaz, cu dor mult strânge-mă! Arde-i-ar focul București și străinătatea toată!

(*Se aruncă unul în brațele altuia*).

(*Cortina cade*).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Octav Băncilă: Case la țară

Contemporary Literature Press

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

ACTUL IV.

(*Noaptea. La o fântână în marginea satului*).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

SCENA I.

FLORICA (*singură*).

Și picurii câmpului în rouă scăldat,
Zădarnic în lună sclipesc,
Că lacrămi de milă știu bine că nu-s,
De milă nopțile nu m'au plâns,
Și lacrămi nu s'au vărsat…

(*Plânge. Se închină*).

Îndură-te maică a Domnului—Fii blândă și iartă,
Și ia-mă în grijă și dreaptă
Cu mine, prea sfânto să fii.
—El a plecat. În țări streine-i dus.
Departe-n spre apus.
Și gândul lui la mine i-o fi!
Știu bin'nu m'a uitat. Și totdeauna l'oi iubi—
De-aș ști prea sfânto c'ar ședea—Un veac înstrăinat!
Copilu-n pântece îi port—E dorul lui, e dorul meu.
Și mo ierta și Dumnezeu—
De am greșit.
Dar vina mi-i mare și lumea nu-mi iartă!
Prea bine, Prea Sfânto, tu asta știi—

(*Se aud fluerile flăcăilor din sat*).

Oh, și doina pe vale răsună,
Și plâng cavalele toate…
Plânge-ți pustiul, Florico!
Plângi, că rodui e în tine—Și-odorul departe

SCENA II.

DUMITRU

Nepoată nepoată, cum ai ajuns pe aici?

FLORICA

Mă mână o sete unchiule—O sete mare mă mână.

DUMITRU

Acum noaptea te-ai încins? Când atâta apă-i pe câmp și răcoare?

FLORICA

Îmi ard buzele unchiule—

DUMITRU (*întrerupând-o*).

Mult o să rabd—O să ascult la tine?—Mult o să mă prostești tu așa?—Te dau de gol! Am să bat cu pumnii, pe la toate porțile mâine. Am să scol satul. Am să strig pe uliți când s'o grămădi lumea, o să spui ce-ai făcut tu.

FLORICA (*plânge*).

Ce-aveți voi toți cu mine de mă urâți așa?—Cu ce v'am greșit nene Dumitre?—Ce vină așa mare mi-ați găsit?—Rău mă chinuiți nene Dumitre! Mai mare păcatul—Gândiți-vă și voi—Când trec singură prin mijlocul drumului... Mi-aruncați praf. Fluerați în urma mea. Și mă loviți cu pietre—La biserică, sărbătoarea când viu, de ce vă dați cu cotul—Și vă uitați în ochii mei, până încep să plâng?—Azi—Azi mi-ai dat brânci de m'am rostogolit în șanț—Și lumea a râs toată.—Nene Dumitre nu ți-a fost milă de mine? Nu te-ai căit tu de fel? Să știi că tu—cum m'ai lovit—Și cum mă doare—Cât am plâns eu pe urmă!

DUMITRU

Și taci coabe, ciumă a satului—Unde vrei să aduci vorba?—La fântână noaptea, când nu e nimeni pe uliți, când dorm în sat toți—Ce-mi faci?—(*Arată*). De ce-ai umplut gălețile cu apă? Ce vrei să încerci cu ele?—Dacă-ți dă mâna—Spune. Spune ciumo—Ieri noapte ce-ai făcut?

FLORICA

Nene Dumitre nu fii rău…

DUMITRU

Te-am văzut, cu ochii mei! I-am căscat din adins—Eram ascuns colo'n buruieni. Te-ai descins—Ai aruncat fusta de tine—Și-ai rămas în cămașe. Gălețile nu erau pline?—De ce te munceai—Te treceau sudori—Gemeai scrâșnind nebună din dinți? De ce vrei așa grele să le ridici?—Ai plâns și te-ai rugat mult. De două ori ai început lupta—casna asta. Și de două ori n'ai izbutit nimic. N'ai isbutit nimic—că te-am văzut pe urmă iar căzând în genunchi—și suspinai și te rugai de Maica Precista iar.

FLORICA (*Strigă*).

Vrășmașule—Blestemele să te lovească toate. De moarte bună să nu mori.

DUMITRU

Ai copil… Vreai să-l arunci?—Vrei să te scapi—Să fii curată iar? Tu gândești că am să te las?

FLORICA

Piei răule—Mâna pe mine să n'o pui! Nu te apropia că strig—Îmi bat ochii cu pumnul și săr în fântâna asta-acum!

Ştefan Luchian: Casă din Brebu

SCENA III.

RADU

(*Către Dumitru*). Cu fata mea ce-ai?

DUMITRU

Cu fata ta?—Ai marmizelă, ibovnică boerească—E buclucul mai mare nene Radule acum. Cu fata ta? Ai, marmizelă, ibovnică boerească în casă—Nene Radule de daravera asta, știi?

RADU

Cu fata mea—Ce-aveți flăcăilor?

DUMITRU

Marmizelă, ibovnică boerească!… Casei tale, astă laudă îi mai trebuia?—Unde ești, mamă Martă? De atâta procopseală, ce te-ai mai bucura Dumneata!

RADU

Mai strânge-ți a gură nepoate—

DUMITRU

Mă nene Radule mie mi-e milă de tine. Mă nene Radule!… (*Pauză*). Ți-aduci aminte mai an, în ajun de un sfânt Niculae așa-mi pare—Cum v'ați pomenit cu un strein, voinic cât muntele, că vă intră în casă și s'așează na, alături de voi? Era un pețitor trimes de mine. Dacă n'oi mai avea eu grije de necazurile dumitale, da cine o să aibă taică Radule?—Acum, pentrucă-ți văzuiu fata așa—(*Pauză*). Mi-e gând mai bine, să viu cu o moașe de mână. Uite intră pețitorul, să nu intre și moașa? Două porți la casă ai! Prin una poftești pe-l cu meșteșugul. Prin alta, pe-l cu cinstea. Și câte unul dă ocol patului—Ălălalt, se înțepenește de un scaun. Și cât așteaptă unul aici—Dincolo ălălalt a sfârșit.—Mă nene Radule, ce zici că fata n'o să se mai mărite?

RADU (*Se uită la Florica*).

Plângi tată—plângi? Spune… Cu Domnul Alexandru îl ai? Nu-ți mai ascunde fața de mine. Spune.—Dela el să mi se tragă toată rușinea—tot necazul—? Ciocoiul! Blestematul! Și-l simțisem de mult…

DUMITRU

Ba nu taică Radule—Una ca asta se crede curând? Ba nu ca vorbim drept!…

FLORICA

Zi-i tată să plece—M'arunc cu unghiile pe el! Pământul nu se desface să-l înghită de viu?

RADU

Cum să te lași tu așa, fata tatii, cum? Să te duci oarbă, prostită, o vară întreagă cu el?—I-ai fost tu, lui dragă?—L'a frânt pe el muncă? L'a răsturnat flămând, lângă tine vreodată? Noaptea pe paie în câmp—Ați tremurat amândoi? (*Aparte*). Fata, mi-am omorât-o—tot eu… Tâlharul! În ziua când a plecat—A înșelat-o…

DUMITRU

Mai de mult taică Radu, mai de mult trebuie să fie…

RADU

Și voi?—Voi ce-ți păzit nemernicilor!—Nu sunt fetele voastre? Nu le luați tot voi? Copii n'o să-i faceți cu ele?—La muncă ajutor cine o să vă dea?—De ce lăsați, să le ia alții? Să-și bată joc străinii?…

DUMITRU

Băieților noștri, eu nu le-am zis tot așa? „Mă stați la un loc, numai dați boierilor fete."—Nene Radule date mai ascultă cineva.

RADU (*aparte*).

(*Repetând*). Apă să nu-i fi adus eu atunci!…

FLORICA

Nu m'am repezit de ți-am smuls eu bota din mână? Nu blestemam?—Nu mă băteam cu pumni-n piept de necaz? Adu-ți tată—prea le uiți curând! Toate astea—Nu le am făcut numai eu? El—Numai se ruga! Milă i se făcuse de tine. Și tu îl vorbești acum de rău?

RADU

Să dea Dumnezeu, așa răsplată să ai dela copii tăi, cum am avut eu dela tine—tată…

FLORICA

Rău nu-mi pare? Foc destul nu e în inima mea? Crezi tu că nu mă căesc eu de fel? Și nu mă doare nimic?—M'ai întrebat tu, aici sub sân, cum m'a lovit câinele cu piciorul? Dinții mei, nu sunt încă plini, de praful care l'am mâncat azi? N'au vrut să mă strângă de gât, să mă omoare tâlharii ăștia în șanț.

DUMITRU

Dă-n ea cu ciomagul, nene Radule.

FLORICA

Și nu-l mai încărca tată de vini—Nu-l mai blestemați nimeni.—Tacă plec! Nu te mai ascult. Cât îmi ești tu de tată, uite te las. Imi iau lumea în cap. Mă duc—Ce-o vrea Dumnezeu pe urmă!—M'arunc în Olt; ori nimeresc la el… Tot una-mi face… (*Pauză*). Or n'a fost să se întâmple așa? Vinovat atunci, pentru ce-l tot scoateți voi taică?

DUMITRU

Fărâmați-i gura cu pumnii!

RADU

In mormânt s'o fi luat masa cu ea!

FLORICA

Plângi tată? (*Se apleacă. Se uită în ochii lui. – Așteaptă*).

Plângi? O singură dată ai mai plâns decând a murit mama. Era, să mor eu atunci. Dintr'un vârf de șiră căzusem! Ai alergat cu mine câmpii toți… Și mă strângeai în brațe—și mâna la inimă o tot puneai, să vezi de-mi mai bate. La izvor când am ajuns—M'ai stropit cu apă. Și când am deschis ochii—și-a, văzut atâtea lacrămi pe obrajii tăi…—M'i sa făcut milă—gâtul ți l'am cuprins cu amândouă mâinile… Și mult am plâns noi acolo!

Ştefan Luchian: Casă oltenească

SCENA IV.

DUMITRU

Veniși mătușico și tu?

RADA

Puica mamii. Numai când veneau Muscalii era așa! Bărbații ni-i legau de căruță. Și ei se culcau cu noi în pat. Până la nouă sate-mprejur plângeau a doua zi, despletite femeile!... Toate, toate măiculiță, muieri, neveste și fete (*înghite*) ierau însărcinate...— Sufletul mamii! Tu îți rupi inimioara ici... Și el, o flueră a dor și a joc—Acolo departe— în petreceri, pe unde păcatele o fi!

FLORICA

(*O mușcă de mâini*). N'auzi că tot țiu la el?

RADA

Tu o să țipi—Și o să-mi arăți cum te dor pântecele... O să rabzi ocări! In pumni și-n răcnet o să te arunce tatu pe uliți...

FLORICA

(*Trece în fundul scenii*). Și lasă—Nu-mi purta tu de grijă! Taica când o vrea—Mă va ierta iel!

DUMITRU

(*Pune mâinile în șold*). Să nu-i crestezi limba? (*se caută*) Cuțitul să-l scot dela brâu.

RADU

(*Se apropie – Se pleacă*). Și taci mă tată... Nu mai vorbi așa!... Că maică-ta Rada, cu sora mătii, cu noi toți, pentru ce te porți tu așa?—In loc rușine să ai!... Să nu-ți putem potoli plânsul, pentrucă păcat te calcă—Ne ești dușmancă—De noi tu nu mai asculți!

RADA

(*Aruncă poalele. Se învârtește-împrejur*). Nu l'o împinge păcatul, să vie în satul nostru iar!… Altă-dată un fir de gunoi, în ochi de-i intra, plângeam toată ziua—Acum toată țărâna de pe drum, am să le-o arunc—Orb ajută-mi Domnule! Orb să-l văd într'o zi!…

FLORICA

N'auzi? Își blestema singură zilele! (sălbatic). Nu-i strigi? Strigă-i și ăștia tată să plece d'aici!

RADA

(*Desprinzându-și de pe cap marama*). Și-ai grijă surioară—Ochii să-ți fie în patru!… Biata soru-mea Marta când a murit—Așa se ruga. Atâta-i era ei! Bine, să-i fie fetii într'o zi! „Și Radă, m'asculți? Flăcăii să nu mi-o prea strângă în brațe. Mereu să te cerți—Să nu-i lași. Să-i ții într'una de răi. Că la mijloc, am fata făcută subțire—Și pieptul ei, se îneacă iute din strâns—Să n'o smucească! Să umble binișor—Nebuni să nu se repeadă niciodată la ea!"

RADU (*aparte*).

Doamne—(*Ridică mâinile spre cer. Fața i se strânge-n surâs*). Cum s'o sfârși?

DUMITRU

Tu nene Radule—Tu plângi iar?

(*Florica a dispărut*).

RADA

Și eu i-am dat-o lui! (*scuipă*). Cu mâinile astea am aruncat-o… Radule—Eu ți-am stricat fata.

RADU

(*Cuprins de spaimă. Agită mâinile*). S'a dus? (*Bătrâna și Dumitru un moment se privesc îngroziți. Se Precipită amândoi spre ieșire*).

RADU (*singur*).

Dați-mi fata!… (*Iși acoperă fața cu amândouă mâinile*).

(*Cortina cade*).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Theodor Pallady: Casă oltenească

ACTUL V.

(*Același colț din parc*).

SCENA I.

ALEXANDRU

Ahmet.

AHMET

Domia Alexandre.

ALEXANDRU

Fata noastră îți mai place?

AHMET

Nu—Zău Domnia Alexandre.

ALEXANDRU (*aparte*)

In noaptea asta—de-ar putea închide ochii!

AHMET

Slab și urit—Și batrin e acuma Fiorica!

ALEXANDRU (*aparte*)

Ce pot să fac?—Alt ajutor, nu pot să dau.

AHMET

A, tu Fiorica d'asta vara!—Slab și urât. Și batrin e acum Fiorica!

ALEXANDRU

Am auzit!

AHMET

Domnia Alixandre—Acum… (*Arată cu piciorul cum trebue îndepărtată Florica. Râde*). Zău domia Alixandre.

ALEXANDRU

(*Mai mult singur*). Peste câteva luni? Poate mai curând—Odată. O să ne întoarcem! (*către el*). Plecăm! Mâine scoală-ne din noapte.

AHMET

Babacu știe?

ALEXANDRU (*pauză*)

Ahmet nu e nevoie!

AHMET

Buerul-l batrin, babacu frate? (*Il prinde de mâini*). Domia Alixandre, Domia Alixandre!…

(*Ieșind amândoi*).

SCENA II.

FLORICA (*singură*).

Doamne, (*se închină*) dă-i sănătate. (*se închină din nou*) De neodihnă ferește-l—Bucuriile trimetei-le toate. Și eu—O să-l ascult ca pe un stăpân milostiv, ce mi-a fost—O să mă fac roabă. Și o să-l slujesc.—Și în ceasul când l'oi supăra, să n'ai milă de mine Doamne. Cu toate relele să mă bați. Focul iadului să mă înghiță de vie—Am plâns. Am răbdat singură-n mine. Ajunsesem să mă tîrăsc păcătoasă pe drumuri—Și nu l'am blestemat—Că-l știam suflet bun—Și că n'o să mă uite.—Fugită trei zile de-acas! O zi ș'o noapte rătăcită pe uliți de-orașe!—Oh! La trin—Când am ajuns—Când m'am suit, să plec—Ș'ajung departe, acolo la el! „Câți bani ai fetiță?"—„Trei lei și cinci parale". Și m'au aruncat—m'am dus gemând pe scări în jos. Un om gros, cu ochii iuți… Haină albastră îi fâlfâia-u umeri—Și nu mai știu! Ba alergam azi pe șosea—Nebună, proastă plângând. Să mă întorc în satul nostru. Să viu la taica acasă iar.—A oprit trăsura când m'a văzut! M'a strâns în brațe—Nu i-a fost rușine. Și m'a suit alături—El boier mare, cu cai înaintași cu cloapete de s'aud o poștă.

Aurel Băeşu: Casă țărănească

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA III.

FLORICA

Să mă ierți—Să-mi spui drept domnule Alexandre. La mine mai ții?

ALEXANDRU

Am ajuns, astfel de întrebări să ne punem?

FLORICA

Să nu te superi—M'apucă, o frică—Stau atunci singură—tremur. Și mă gândesc la multe…—De-aia te întrebam domnule Alexandre. Să nu te superi.

ALEXANDRU

(*Eupă ce i-a făcut semn să stea jos*). Altă-dată pe banca asta… Stam unul în brațele altuia—Ne juram dragoste. Acum odihnește-te! Ești bolnavă—Stai.

FLORICA

Stau domnule Alexandre—Cum să nu stau! Că de când ai plecat… Frumos, în ochii mei nu s'a mai uitat nimeni. Cu o vorbă bună nu m'a mângâiat nimeni…

ALEXANDRU (*aparte*).

Din mijlocul carelor, al prafului de pe drum, al răcnetelor de vizitii… Cum am scos-o eu azi?—Femeia în zdrențe—pline de sânge… Pentru ce, a trebuit să fie ea?

FLORICA

Pentru ce nam învățat din condei și carte, să știu și eu cetire și scris? Să-ți trimet și eu scrisoare lungă, acolo departe, unde ai vrut d-ta să te duci?—N'am învățat, nu—c'am fost proastă. Și așa m'a blestemat Dumnezeu pe mine—„Fetiță noroc, să n'ai tu prea mult!"

ALEXANDRU

Florico, un singur lucru vreau să mai știu.

FLORICA

N'am învățat, nu! „Invață muică învață", îmi tot zicea biata mamă, „vremea o tot pierzi p'acolo. La început e greu maică—La cap te deschizi tu pe urmă. Și repede o să-ți intre atunci, ale diochiate de slove!"

ALEXANDRU

Florico—Uite-te în ochii mei. Florico—spune-mi tot. Cum ți-a venit să-l prăpădești! Și tu să te chinuiești singură? Să rămâi toată viața bolnavă? Să știi că nu mai ai leac? Copilul nostru—Copilul meu și al tăi! Tu nu vreai să-l vezi? Nici odată, n'ai stat singură, cu ochii închiși—Să ți-l închipui mititel, în brațe la tine? Mi-ar fi fost milă—Mi-ar fi fost frică. N'aș fi fost în stare! Pentru toată lumea, n'aș fi încercat una ca asta. Și tu Florico cum o făcuși?

FLORICA

De ce-ți pare dumitale rău! Ce să te mustre! De ce gânduri, te frământi dumneata!—Mie, mi-o fost, de rușine… Mi-a fost de lumea asta toată care era să ne râdă. Mi-a fost, de taica… Bietu taica! Numai gâtul să nu i-l găsesc rupt—Nebun să nu-mi iasă nainte, când m'oi întoarce-acas.

ALEXANDRU

(*Frângându-și mâinile*). Noi—Noi împreună să trăim!

FLORICA

Mamă, pentru ce-mi răsai înainte? Fugi mamă, numai mă chinui și tu. (*Aruncându-se înaintea lui*) Vreau să-mi strâng la piept odorul! Vreau, să plec în lume cu el. Mă duc! Lăsați-mă. Mă duc—(*Strigă*) Mă chiamă iel—(*Nu-l ajunge. Iese, fără să-l fi strâns în brațe*).

SCENA IV.

RADU (*singur*)

Imi mor juncii pe bătătură… La apă cine i-a scos?—Se bat caprele-n coșare… Le-a plesnit ugerul! De trei zile cine l-ea muls?—Urlă câinii. Pustiu e tot locul. Fata tatii… Unde te-ai dus?—Am răscolit Oltul—Și copac prin păduri, a rămas necercetat? Și drumuri în lung și-n larg am bătut… (*Se sprijină de-o tulpină de alun*) Spânzurată. Ori pe nisipuri la vale, în jos pe Olt—Păzește-mă Doamne! (*Se închină*) Fata—Așa să nu mi-o găsesc! (*Plânge liniștit*)
(*Se întoarce*). Ram de alun,
Frunză de alun
Pe ce drum,
Mi-i fata?

(*O vâră în sân – O scoate din nou*).

Ram de alun
Frunză de alun—
Ajută-mi (*ieșind*)
Să mă răzbun!

SCENA V.

AHMET

Domia Alexandre. S'o înjurăș odată! „Hai, pleacă, pezevencu-le. Sictir. Cu buierul nostru n'ai nimic"...

ALEXANDRU

Lasă-mă—

AHMET

Domia Alixandre. Pe Stănica Caruțu, unchiul iei, drept acolo, a proumbu ciucuiesc li-am prins. Zau Domia Alixandre, neam de hoți, Fiorica asta. „Ma Stanica, tu ce cauți aici bre?..." Ama nu li-am prins! A Stanica cum te taiam pe Dimiata. Hoți, zau Domia Alixandre, hoți. Și Stanica hoț și tata lui Fiorica hoț. Mama lui și ea hoț. Fiorica? Zau Domia Alixandre, tot hoț. Pe stăpân, fură toți—

ALEXANDRU

Ahmet, ieși!

AHMET

Și Fiorica fură. Zau Domia Alixandre. Pe stăpân toți fură. (*Iese*). A, ce hoți Domia Alixandre!

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Aurel Băeşu: Interior de ţară

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA VI.

FLORICA

Domnule Alexandre, vă sărut mâna—

ALEXANDRU

Florica, ce-ai să spui?

FLORICA

Domnule Alexandre vă supărați?

ALEXANDRU

Nu.

FLORICA

Dumneavoastră, Domnule Alexandre, sunteți boier—

ALEXANDRU

Am fost amantul tău!

FLORICA

Eu, tot o sărmană sunt. Noi am arat la plug. Taica, bietul taica, ce a știut?

ALEXANDRU

N'am fost amantul tău?

FLORICA (*plânge*).

Nu mai merg—

ALEXANDRU

Și vinovat decât suferi, cine e? Spune—Copilul al cui a fost?

FLORICA

Indărăt nu mai marg—(*Strigă*). La oraș nu mă întorc!

ALEXANDRU

Spune tot—Spune tot—

FLORICA

(*Il trage de mână*). Hai!

ALEXANDRU (*speriat*).

Florico, ce vrei?

FLORICA

Să mă împaci cu taica—Să rămâi acasă…—Din satu nostru n'o să mai plec!

ALEXANDRU

Crezi?

FLORICA

Să râdeți acolo de mine?

ALEXANDRU

Aici, să te calce-n picioare toți sălbaticii din nou?

FLORICA

Sunt o proastă—Domnule Alexandre, tot nu mă știi? Ai trăit atâta vreme cu mine! Dumneata, să nu mă cunoști.—Din capul meu ce poate ieși?—Să nu mai mă duci încă și pe la oraș! Un pui de urs, ce știe săracul? Ce-ai de gând? Ce vrei să faci acolo cu el? (*pauză*). Păcate—Păcate vrei iar să-ți aprinzi?

ALEXANDRU

Lovituri de cuțit—Să știi că îmi da!

FLORICA

Rochii mândre n'am purtat—Cocoanele cum să mă primească? In jocurile dumneavoastră cum o să vă uitați, când ai îndrăsni să mă prind!

ALEXANDRU

Pedeapsă vino!

FLORICA

Eu—Eu Domnule Alexandre. Eu tot te iubesc.

ALEXANDRU

Nu—Nu! Gâtul lasă-mi-l—Brațele nu le mai arunca după iel. Pleacă! Te rog mult, mult de tot—Lasă-mă.

FLORICA

(*Tresare. Tremură – Pauză scurtă*). Să ai liniște—Dumnezeu să-ți dea liniște. Săraca mea inimă cum sângeră tăiată de bice!—Cum ard. Cum mușcă sângele ăsta din mine. Cum se răscol în mintea mea toate (*arată*) Mă doare.—Pentru toate câte le-am făcut, Domnule Alexandre. Pentru câtă patimă am vărsat pentru dumneata (*întrerupe*) Dumnezeu e mare!

ALEXANDRU

Florico auzi?

FLORICA

(*Se aproprie. Il cuprinde-n brațe*). Rămâi cu mine! E târziu—(*plânge*). Mi-e frică! E târziu—Să mergem. Vin ceasurile rele. E târziu—Să mergem—Să răsbun păcatele grele!

ALEXANDRU

Florico—

FLORICA

Ascultați? Duhurile se plimb printre frunze dea aluni! Au ăripi—Le întind.—Le scutur—Ce-aduc?—Vânt?—Furtună? (*arată*) Vezi. Sunt duhuri!

ALEXANDRU

Florico—

FLORICA

Când se anină ele de o cracă, să le auzi cam țipă, cum plâng și cum se vaită toate.

ALEXANDRU (*fuge*).

Hai! (*Bubuitura*).

FLORICA

Rămâi cu mine! (*Alexandru cade împușcat*).

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Adam Bălțatu: Uliță de sat

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

SCENA VII.

RADU (*Singur*).

Florica!

FLORICA

Taică! Ucigașule—Săriți!

RADU

Taci—Floarea tatii—Pentru tine l'am omorât…

FLORICA (*strigă*).

Săriți—Radu al Martii e ucigașul. Săriți—
(*Se smulge din brațele ei. Voind să sară, uluca se frânge – Trosnește cu zgomot*).

RADU

Cățea!

FLORICA

Pe Domnu Alexandru—Taica l'a omorât.

RADU

Iți frâng gâtul! (*se luptă*).

FLORICA

Nene Amet, nene Amet!

(*Ea cade. El fuge și se întoarce iar*).

RADU

Mi-am înjunghiat fata—

FLORICA

Dar cu iel—Ce avuseși tu mă tată?

RADU

(*În genunchi. Smulgându-și părul*). Floarea tatei floare!

FLORICA

Pieptul—Tâmplele-mi ard. (*plânge*). Pieptul, se mistuie—Și mijlocul, nu mi-l mai sim, de loc.

RADU

Doamne Doamne—

FLORICA

Apă—Apă multă—Năframa mamii s'o cauți. Fluture-o tare—Să simt răcoare-n obraji.

RADU

Eu om bătrân și omorâi copii!

FLORICA (*Se ridică*)

—Și tu să-l omori! Și Dumnezeu, și Dumnezeu să te mai rabde?

RADU

Iartă-mă tată!

FLORICA

(*Cade*) Să te ierte el—

(*Cortina cade și ea*).

—SFÂRȘIT—

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906

Theodor Aman: Hora de la Aninoasa

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2015

G. I. Ana
Florica. Dramă în 5 acte
1906